

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSÁRA:
Egész évre . . . 12 kor.
Félévre 6 „
Negyedévre . . . 3 „
Bérmentelen levelek
csak ismert kezektől fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem adatnak
vissza.
Egyes szám ára 30 fill.
A nyilvántartásban minden
garmond sor díja 40 fill.

HIRDETÉS DIJJA
hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 2 fill.
Petitnél nagyobb, vagy
diszkrétivel, vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért termékek szerint min-
den négysszög centim. után
6 fill. számítatik.
Állandó hirdetéseknel ked-
vezmény nyujtatik.
Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Március 15.

Jertek elő ti szellemóriások
Mi Márciusunk szentelt Idusán . . .
Jertek elő ti büszke hősök rendre,
Kik elhulltatok a véres tusán.
Jertek elő az álom fényes szárnyán,
Hogy megcsodáljon káprázó szemünk;
A multba, rátok — Nagyok — visszanézve,
Annyi dicsőtől nagyobbak leszünk!

Jertek elő, kik égő glóriával
Hivtátok talpra ezt a nemzetet,
Kiknek szívében egygyéforrt rajongva
A szabadság, s a hazaszeretet.
Kik egyetértő, testvéri kezekkel
Törtétek szét a súlyos láncokat,
Örömmel váltva fel a szégyen pirját,
Mely nemzetünknek testére tapadt.

Jertek elő, ti szabad szó vitézi
Mi Márciusunk szentelt Idusán,
Véres csatáink büszke daliái,
Ötvenkét nehéz, munkás év után.
Lássatok minket dönthetlen erővel
Szilárdan állni, mint a sziklafal;
Zúghat felettünk veszes tombolással,
De el nem sodor most a zivatar.

Jertek elő ti büszke hősök rendre
Nagy Márciusunk szentelt Idusán,
És lássatok a nemzetet szabadnak,
Kik elhulltatok érte a tusán.
Jertek elő az álom égi szárnyán,
Fénynyel fonjátok át a lelkeket, . . .
A hazának, ha ti örködtök rája,
Elveszni soha . . . soha nem lehet!

(Ungvár.)

Vidor Mór.

Jelentés az inségről.

Jól tudja Zemplén nagyközönsége a „Zemplén”-ből, hogy vármegyénknek egész sztropkai járását, részben a szinnai járást is, közeledő inség fenyegeti.

A magára nem várható inség előrelátható volt. Azért a vármegye kormányzata már a mult év őszén intézkedéseket tett, hogy az a 4—5000-nyi lélek, ott a két felső járásban, ne maradjon a szükség bekövetkezésekor oltalom és védelem nélkül.

Tudják azt is a „Zemplén” olvasói, hogy főispánunk kiküldöttjével, *Prihoda Etele* vármegyei harmadik aljegyzővel, ki inséggel fenyegetett népünk anyanyelvét jól érti, télvíz idején bejáratta a sztropkai járásnak hét körjegyzőségében mind a 65 községet. A kiküldött aljegyző f. hó 1-ső napján tett jelentést a helyszínen közvetlenül szerzett tapasztalatairól, mely „hivatalos” jelentést egész terjedelmében közreadjuk, a mint következik:

Méltóságos Főispán ur!

Folyó évi 720 erdészeti szám alatt kelt becses felhívására tisztelettel jelentem, hogy az 1898. évi XIX. t. c. 45 és következő §-aiban előírt erdei ügyviteli szabályzatokat a sztropkai járás összes volt urbéres községeivel — kivéve a lomnai, alsó- és felső-olsvai volt urbéreséket — a kiknél makacs ellentállást és bizalmatlanságot találtam, — megalkottam. E három ügyviteli szabály a törvény által előírt módon hivatalból leendő megállapítandó.

Megbízatom másik részét, t. i. az előre látott inség jelenségeinek megfigyelését illetőleg tapasztalataimat Méltóságodnak időszakonként tett jelentéseimben előadtam ugyan; de, mert

azon jelentéseimben mindazokra, a miket eljárásban megfigyelni alkalmam volt, részint időhiánya, részint pedig másik elfoglaltságom miatt ki nem terjeszkedhettem, ez alkalmat használok fel arra, hogy azokra Méltóságodnak e vármegye közönségével szemben minden időben tanúsított atyai figyelmét, talán a szegény felvidéki népközt nézve mélyebb jelentőségű intézkedések tekintetéből felköltthessem.

Előre becsátom, hogy meggyőződéselem az, miszerint a mult évi szüktermés és jégverés magában nem volna és más alkalommal sem lehetne e népre oly végzetes, oly szomorú következményű, ha egy állandó baj nem forogna fenn: az általános, állandó szegénység, a mely következményeiben az elemi csapások súlyát természetesen meghatározza s elviselhetetlenné teszi.

Ennek az általános, állandó szegénységnek az okait kellene tehát lehetőleg megszüntetni s ez okok megszüntetével a nép jóléte előre nem is látható mértékben és, hiszem rövid idő alatt, fokozódnék.

Eddig soha sem tartottam magamat ruthénbarátnak és nem is akarok kiválóan annak tartatni, de megfigyeltem e szegény, régi sorsa által mostohán tartott népet és igazi, helyes véleményem felőle, hogy oly sok szép jellemvonása van — melyet csak a vele való nemtörődés hagyhat figyelmen kívül — miszerint e jellemvonásaival jobb sorsa mellett hazánk nemzetiségei közt kiváló helyet foglalhatna. E jellemvonásai közül csak néhányat említek fel:

Hazaszerető. Nincs arra eset, hogy e nép zabtermő, rideg fekvésű otthonából tömegesen kitelephető lenne; neki szülőföldje sírhelye is, a melyhez honvágya bárhonnán visszahozza; **törvénytisztelő.** A „zakon” fogalma neki az, a mi a persának a „Hoszeinje”. A mit a törvény rendel, azt úgy teljesíti, mint a hogy nem teszi azt, a mit a Tizparancsolat, a vallásos érzése tilt;

közterheit készséggel, teljes igyekezettel viseli, adóját — utolsó darab kenyerét is megvonva magától — kényszerítés nélkül fizeti. Amerikából ha egyebet nem, de a „na porzju, na pluh, na paszku” (adóra, ekére, ünnepi kalácsra valót) utolsó nélkülözött keresményéből is haza küldi, az elsőt az országnak, a másikat a silány kenyeret adó földjének, a harmadikat szereteteinek;

fogékony az igaz, jó és szép iránt és holott soha sem zudult fel parasztlázadásba, Rákóczy katonául szívesen szegődött. Esméket rajoghát, tévesztésnek nem áll;

vallásos. Szüksége is van rá! Ha hite nem lenne, hol is nyerne vigaszt? — Láttam egy faluban, a hol tanító nincs és iskola sinesen, hogyan tanulnak a gyermekek imádkozni? A bírónak egy 15 éves fia a tanító s a bíró istállója a tanterem. Eszembe jutott, hogy talán az ég madarai is azért gyűlnek össze, mint e kis gyermekek az év egy szakában, mert szükségét érzik épp úgy valaminek, mint szükségét érzik e népnek apraja annak, a mi nincsen: a népnevelésnek!

Hogy pedig milyen nagy a szükség ebben Méltóságos uram! arra csak egy példát hozok fel. Polena Havajtól 5 kilométer távolságra van. Az ut hegyek közt, zord szakadékokon, méteres hóval fedett nem ut, de utvesztő s a kis rusznak gyermek térdig érő ingecskében, halina-köcében, rongyból csavart kis bocskorban, mégis Polenáról Havajba jár a—b—c-t tanulni — zivatarban, csikorgó hidegben — és ha nem megy: iskolamulasztásért büntetik a szülőt. S azt mondják, hogy ezeket a birságokat kegyetlen szigorral hajtják be, mert törvénytörést vették ki a felsőbb hatóság által, holott a törvény két kilométernél nagyobb távolságot, a melynél az iskolába járás kötelező, tudtommal nem ismer. En, ha rajtam állana, azért büntetném a polenaiakat, hogy kicsinyeiket zordan tél idején Havajba küldözik.

És éppen így köteleztetnek, erőszakoltatnak, a mrázóci és orosz-tokaji gyermekek a

minyóci iskolába való járásra, holott a tanító kötelessége volna oda hetenként kétszer eljárni. S hogy azután az ily birságok mennyire hatnak a szegény nép elkeserítésére és az iskolaügynek éppen hátrányára: az el sem képzelhető, holott némely tanító, mint például a bok-sai, a nevet sem tudja leírni.

Azt vélem Méltóságos uram, hogy az ily mulasztások kimutatásai a T. vármegye közigazgatási bizottsága által leghelyesebben félre lennének teendő; mert más módjának kell lenni a népnevelés előmozdításának, nem ennek a birságolásnak, hisz e nép láthatólag érzi a művelődés szükségét.

S most áttérek jelentésem való tárgyára.

A mostani szomorú állapotok oka tudva-levőleg az, hogy a szalmás vetéseket valami féreg aláragta, ennek következtében ezen a vidéken sok, sőt legtöbb helyen a vetőmag sem került vissza; a három hóig tartott aszály a réteket kiperzseltte úgy, hogy fél annyi takarmány sem kerülvén be, mint máskor, a takarmányhiány már is beállott; a május 12-iki fagy az erdei bükkmakk-termését tönkre tette s azért és a krumplihány miatt a sertésárak felére apadtak s a takarmányhiány miatt a házi állatokra vevő nincs; a bőjt ideje alatt a nép főbb táplálékát a vadalma és vadkörte képezi, most azonban ilyen aszály gyümölcs, melynek levével a szalmás zab-ocsu lisztből főzött „csir” is könnyebben nyelhető le, sehol sincs s helyét a káposzta sem pótolhatja, mert az sincsen sehol.

De nem kereshet a nép mostan igavonójával sem, mert marhája gyenge, rozsz, alig használható s az egynehány fűrészgárból uszoramódon kiadott szállítást csak kedvetlenül teljesítheti.

A takarmányhiány okozza azt is, hogy a tehenek nagyobb részt sehol sem fejlődnek s a folytonos aszály miatt, a rozsz táplálkozás folytán meddők maradtak, a mi a jövőre is szomorú jelenség, valamint az is, hogy a meglevő apró gumóju, pondró-rágtá krumpli és a cserebogár pajorja által gyökerén megtámadott zab csak ocsunak mondható, termésre vetésre nem alkalmas; miért is sok helyen, különösen a havaji jegyzőségben arra kértek, hogy krumpli, zab, árpa és löheremag ingyen, vagy kedvezményesen áron való adományozását kérelmezzem.

Mindezek mellett nagy baj az, hogy a népnek keresete nincs. Az orosz-porubai, sitnyiczei, varehóci és alsó-olsvai fűrészgárbán idegen, többnyire lengyel munkások alkalmaztatnak; mert az ezen gyárakban létező kantinoknak, többérszint a gyártulajdonossal rokonságban levő birtokosai érdeke hozza magával, hogy ne a mi szerény igényű népünk, hanem a kantin cikkeit háromszoros áron is fogyasztani kénytelen idegenek foglalkoztassanak, kiknek betartott keresményök a hitelbe adott értéket felesen biztosítja.

A gyárak ellen panaszolt ezen visszaélés megszüntethető lenne a munkástörvény intézkedése és a nagyméltóságú kereskedelemügyi Minisérium rendelete alapján, melyben kimondatik, hogy a gyári munkások csak készpénzzel fizethetők.

A nép lakóházai alacsonyok, egyetlen szűk, elszomorítólag ronda szobából állók, melyben az emberek az állatokkal egy levegőt szívnak, e levegő undorítón bűzös, a mely bűz — a nyomor bűze — mindenütt ugaz s a hullaszagra emlékeztet.

Itt említem meg, hogy a községek építése általában feltűnően túltömött, mert a népesedés aránya szerint a községek kiterjedés tekintetében nem gyarapodhatnak, mivel nagyobb „nemesi” birtokokkal levén körül zárva s e birtokok — valódi értékükhöz képest háromszoros, sőt ötszörös kölcsönökkel levén megterhelve — a nép házhelyekhez, sőt külső területhez is semmi áron sem juthat. Akár hány olyan házban voltam, a hol 20—30 ember lakik egy szobában s borzadva gondoltam egy ily zsufolt faházakból álló községben kitörhető tűzveszély esetére.

Sokszor hallottam, hogy e „rusznyák“ nép dologtalan, tunya, munkakerülő. Nem volna dologtalan, ha munkája lenne; de ki ad neki munkát? hol jut hozzá? s hogy nem munkakerülő, azt az aratás idejében az Alföldre s mostanában minden időben Amerikába csak munkakeresés céljából való kivándorlása igazolja. És ez a százszor elítelt kivándorlás mily szerencsése most a sztropkai járásnak. A sztropkai póstahivatalhoz az 1900. évben Amerikából érkezett 257,427 korona nélkül hány most még csak szegény család vált volna mostanáig éhezé koldussá!

Nem tunya hát e nép, de beteg a szegénysége miatt. Betegsége a kétségbe eséssel testvér apathia, a melylyel változhatatlannak látszó sorsát fásult önmegadással viseli; mert nem bizhat, nem remélhet semmiben; hisz az általa oly igen tisztelt törvény örve alatt legigazibb jogait is lábba tiporva látván, hitét veszítve csak vallásához fordulhat, abban kereshet vigaszt — az imádkozó ember pedig összeszi kezét.

Nem tagadom, keserű tapasztalatokat hoztam magammal s azokat Méltóságos uram előtt eltitkolnom lehetetlen is.

Nem kell egyébre gondolnom, csak például a dicsnai tagosításra, hogy e jóhiszeműségben oly rutul reáesedett nép sorsáról sok másra következtessék s elszomorodjam, ha e szót hallom: tagosítás.

Hát ennek az eljárásnak a története az, hogy a tagosító mérnök egy másik ural szövetkezve — az erről közbejöttömmel felvett jegyzőkönyv szerint — azért a pusztá, de meg nem tartott ígéretért, hogy a volt urbéreseknak járó mindössze négy urbéri telek akként hasítatik ki, hogy a közbeeső hasznavehetetlen terület a négy telekbe be nem számított, 1500, sőt a dicsnai lelkész állítása szerint 2000 forint harácsot vett el az urbéres gazdáktól, azoktól a szegényektől, a kik földjeikről a zabot csak tépik, de nem arathatják s kiknek gyermekeik olyan ételt esznek, a milyennel máshol disznót sem táplálnak — s pedig kicsi arcuk olyan emberi, mint más gyermeké! Csoda-e hát, ha e nép egyik jellemvonása a bizalmatlankodás? büne-e az neki így, a tiszteletet igénylő intelligenciával szemben?!

Ezt a jegyzőkönyvet — parancsára — bemutatathatom Méltóságodnak.

Szegény itten minden s szegények főképp a gazdálkodási viszonyok is. A nép legfőbb gazdálkodását a marhatartás, a marhanevelés képezné, de nincs legelője s ha van, ebben helyzete a régi jobbágyság korára emlékeztet, csak hogy most uszora alakjában; mert a nagyobb birtokok, kivéve az orosz-petrőzi, orosz-kajnyai, kosarósi és alsó-sitnyicei négy hitbizományit, egy évtized alatt kétszer-háromszor cserélnek gazdát s többnyire külföldiek kezébe kerülnek, kik ösmerve a legelőszükséget, birtokaik bérbeadásánál a népet sarcollják úgy, hogy egy darab marha legeltetése 12—16 forintba kerül, holott a legelő holdja a birtokosnak 25—30 forintjába és megállapítható, hogy itt a kamat 64—72%!

E viszonyok között ez átfutó birtokosok a földműveléssel keveset törődnek s a szántóföldeket is csak legelőül adván ki, így gazdálkodnak mindaddig, míg birtokaikra szerencsésen magas

becsüt eszközölvén ki, a valódi értékhez képest 3—5-szörös kölesönt kapnak s azután tovább állanak. Példa erre a mrázózi birtok! Valódi értéke 3500 forint; utolsó tulajdonosa felbecsültette, kapott rá 20,000 forint kölesönt, akkor — hátrahagyván két vak és sánta lovat, egy kehes tehenet, egy rozsz szekeret és egy korhadt szánkát — örökre Istenhozzátot mondott Zemplén-megyének és visszament talán oda, a honnan jött. Így áll most a bank tulajdona címén a mrázózi birtok, pusztán, elhagyatottan és abban ugyan egy napszámért sem kereshet senki se!

Pedig sok ilyen birtok van itt. A nagybrezsnyczei, a mely tiz közel eső községnek lehetne hasznára, két éve paragon áll; a sztropkaiban három év óta nem gazdálkodnak rendszeresen s ennek összes gazdasági épületei leégyvén, emléköket is csak a romok jelzik, e birtokra nézve a jövő kétségének néma tanujeljei; a velkropi birtok, a melyet a viszonyokkal nem ismerős tulajdonosa 96,000 forint felesigázott becs szerinti árért vett meg, 240 forint bért jövedelmez s ha majd mostani tulajdonosa is szerencsésen 96,000 forinton felül becsülteti meg s kölesönt kap rá, ez is az illető kölesönöz bank nyakán szárad, mint a többi, mert a költsön összegeért senki és soha meg nem veheti; ilyen a turányi, olykai, mint mondám a mrázózi birtok is s a Reusz hereg tulajdonát képező összes uradalmak, a melyekben gazdálkodás három év óta nincs s csak egy pesti marhakereskedő bérlő legelőül.

Nos, ezek a paragon heverő birtokok holt tőkét képeznek. Ezekből a népeknek nincsen keresete és ha hasznukat látja: ez a haszon rosszabb az uszoratóke mostoha hasznánál s csak átka a népeknek. Vajjon nem lehetne-e ezen segíteni? vajjon e nemzetgazdasági tőkéhez, e körülmények közt nincse-e joga az államnak hozzá szólnia? En hiszem, hogy igen! És ha annak valamely módja van, avagy hogy lehetne, mily megváltása volna az a népek és mily könnyen menne, holott e nép főjellemvonása, hogy az állammal szemben kötelezett tartozásait oly híven róvja le.

Ez a sztropkai és — vegyük hozzá — a szinnai járás is, speciale terrenum. Így tartva a mint mostan áll, ezek között a viszonyok között emberlakta vadon egy művelt országban, holott államosított erdészetünk e helyen birtérel a kultura iránti hivatásával. S vajjon az országos erdei alapnak lehetne-e készen álló és jobb rendeltetése, mint ha az akkép valósulna meg, hogy ily zord vadont erdőséges szép vidékké, a rajta csak tenge, gyötöröde élő lakosságot boldoguló néppé teremtsé át? Nem tudom: nem ismerem én annak az alapnak a valódi rendeltetését.

Nagy baj erre a vidékre most az is, hogy az erdőtörvény messzebb, a jövő nemzedékek idejére üdvösen kiható intézkedései a jelenre válságos, sok helyt tarthatatlan állapotokat idéztek fel.

Egyebet nem is említek, csak a legeltetés szigorú korlátozását, mely mellett a régiebb időkben függetlenül üzött marhatenyésztés mostan teljesen pang, mert a legelőhiányon, mely a tagosítások büneinek legfőbb eredménye, nincs mód segíteni.

Régebben nem volt oly parasztház, a melyben — a vaját, turót nem is említve — besó-

zott kecskehus, u. n. „bigos“ nem lett volna. Most ily besózott húst jártomban-keletben sehol sem találtam s élő kecskét is alig látni itt-ott. Pedig ez a besózott hus nagyon sokat pótol a zablángos mellett. Hát ezt a korlátozást kellene e vidék különleges viszonyaihoz mérten valamely módon enyhíteni s erre nézve, tudtom szerint, maga az állami erdészet is segítségül állna.

Egyebek közt — mint a közigazgatási erdészeti bizottság előadója — javaslatot leszek bátor benyújtani a bizottság elé az iránt, hogy a járási erdőörök járandóságainak kötelezett fizetése alól a két járásban a volt urbéres felmentessenek; mert ezeknek a járandóságoknak a fizetése főképp oly helyeken, a hol az erdőterületeknek semmi hasznuk nincsen s a hol a kötelezett ültetések folytán az erdőbirtokosoknak csak terhetőket képezik, nagyon ellenszenves és nagyon is terhes.

A mezei gazdálkodás módja tudvalevőleg az ős kezdetlegesség színvonalán áll, a minek okai egymásból következnek.

Szalmás trágyát kevés helyen látni, mert a kevés szalmát itt inkább a marhával étetik meg és csak falevelet almoznak. Természetes, hogy ez a trágya haszonra nézve meg nem közelíti a szalmást és a földet csak kis időre javítja meg. De a meglevő kevés trágyának főképpen a kihordása ütközik nehézségekbe; mert a magasabb dombokon, hegyoldalakon fekvő földekre csak négy igavonóval vihető fel s csak igen kis szekérrel s az a gazda, a ki négy igavonóval nem bír, erre kétszeres időt és munkát kénytelen fordítani.

De nehéz a kötött sárga-agyagföld felszántása is s mert az alászántás a gyenge igavonóval nagyon sekély, bő termésre itt számítani sem lehet. A gazda nagyon meg lehet elégedve, ha jobb fekvésű földjén a zab 4—5 magot ad.

A kapáltatás ideje is nagyon körültekintő megválasztást igényel, mert e munka sem száraz, sem nedves időben nem teljesíthető.

A vidék rétfekvése szűk völgyekbe esik, melyek vízáradásoknak levén kitéve: a széna-termés mindig bizonytalan.

Általában ezen a vidéken a földművelés, a mezei gazdálkodás, a marhatenyésztéshez képest csak másodrendűnek, inkább takarmány termelésre szorítóknak lenne tekintendő, ha a legeltetési viszonyok, a paragon heverő nagyobb birtokok és az erdőtörvény korlátozása mellett kedvezőbbek lennének.

Javíthatna a nép helyzetén a gyümölcstermelés fellendítése, a mit Bodor Gábor királyi főerdész már eddig is szép eredménnyel kísértett meg s kísérlete a népnél vállalkozó kedvre talált.

Az uszora üzése most már alább szállott. Leplezett uszora kétségtelenül van ugyan, hanem most már nem annyira a zsidók részéről, mint amerikai pénzzel maga a nép között.

Tudakozódtam és adatokat is szereztem a hitelbe vásárlásnál vétetni szokott nyereségről is és azt állapítottam meg, hogy a kereskedők (sztropkai zsidók) a liszt és egyéb élelmi szerek után 35—38% nyereséget szednek. Feltűnt azonban az, hogy a kikötött fizetési határidő elmulasztása esetére kikötés tárgyát képezi, miszerint a kialakított ár a hitelbe adó által újból meghatározható.

TÁRCA.

Március 15.

Ötvenhárom éve! Csodás, mesés egy nap, Ragyogóbb, hevitőbb, mint az égen a nap! Pusztítóbb, rombolóbb tűznél és villámnál, Aldóbb, termékenyebb eső- s napsugárnál...

Hogy felpirkadt a regg: szolga volt a nemzet, Kit a dicső Magor szabadságra nemzett. Rabbilincs a kézen, rabbilincs az eszmén... Szabadság hol késel? Hol vagy égi eszmény?

Csak nemes birt joggal; a népeknek nincs joga, Jobbágy: az nem ember csak hitvány pária... Csoda-e, ha ilyképp megdőlt alkotmányunk? Egyenlőség! Reád meddig kell még várnunk!

Szétszakadva e hon ezer nyelvre, pártra, Melyek ellenségeként rohannak egymásra... Elvész így maholnap ezeréves hazánk. Testvériség! Derítsd fénykorodat reánk!

Leszállott a mennyből az első napsugár, Rabság, előjogok, békétlenség, vizály... Föl az égbe viszont hő imádság szárnyal: Magyarok Istene: tégy csodát hazánkkal!

És ime a napnak első sugarára Mennyei fény árad az egész hazára! Fölebred a nemzet, eszmél, érez, éléd: Leszállott a mennyből rája a Szentlélek.

Megmozdul az ország szive, színe, lángja, Sebes tűzként fut a lelkesedés lángja, Apostolok kelnek, hirdetik az ígét, Buzdítva, hevítve a honfiak szívét.

Hármas jelszó hangzik, magasztos három szó, Legyen szabad a hon! Legyen az a sajtó! Legyen minden magyar egyenlő és testvér! S im valóra válik az ige, az eszmény!

Lehull a rabbilincs, szabad már a nemzet, Ujra erős, szilárd, öntudatos, edzett. Ember, eszme szabad. Szabad már a sajtó! Kinyílik, felpattan a zord börtönajtó!

Beragyogja a hont egyenlőség napja! Sziveket betölti testvérség malasztja! Hevében a nemzet — mint egy főnixsz — elég, Hogy újjá teremtsé önmagát, jelenét.

Csodás, mesés egy nap! Nekünk mindent adtál, S áldozatul tőlünk semmit sem kívántál... Mert nem hullt egy csepp vér s mégis ki volt viva: A világ legnagyobb, legszebb diadalma...

Magyar nép! E napot soha el ne feledd, Harmadizben hazát e nap adott neked! Szívjad a lelkedbe magasztos eszméit, Foglald imáidba hőseit, regéit!

Csodás, mesés egy nap! Ragyogjon emléked! Tanítva e mai, puha nemzedéket Igazán, lángolóan szeretni e hazát, Erte mindent tenni, megvetni a halált!

Március Idusza! Ragyogjon a fényed, Sugározd az ürbe roppant dicsőséged, Hogy lásssa a magyar: mi most, s mi volt akkor, S hozzád méltó lenni tudjon és akarjon!

Március Idusza! Ragyogj égi fényvel! Fakaszd ki sugárod esőjával, hevével, Mit virágid körül az önkény eltiport: A függetlenséget, az önállóságot!

(Tokaj.)

Honéty Géza.

Az erdő titkaiból.

— A Zemplén eredeti tárcája. —

Irtá: Klár István.

Csillag már alig látszik az égen. Csak a Vénusz tündöklök még kekes fehér fényben és itt-ott elszórtan, mint a kialvó fében lévő gertyaláng, pislákol még egy-egy a kéklő messzeségben. Olyan a természet, mint egy szendergő szép leány, a ki még szunnyad ugyan, de ajkának mosolygása és szempilláinak apró repkedése elárulják a közeli ébredést.

Az egész hegyvidéken az a leirhatatlan félhomály borong, a melyben az éjszaka tovatűnő sötétsége keveredik az ébredő hajnal fényességével.

A lejtőket borító bükkösök sűrűjében, hol a lombjukat hullajtani kezdő fák egymásba hajolnak hervadó koronájukkal, még sötét van. Feljebb azonban, hol az erdő hervadó sárgaságát élénken tarkítja egy-egy fenyőcsoport örökzöldje, már derengeni kezd, míg a völgynyíláson át

Folytatás az I. mellékleten.

A pénzügyi viszonyok remélhetőleg kedvezően változtatandó vidéken a sztrópkai hitelszövetkezet, melynek megalakításánál ez érdem orosz-lánrésze a Bodor Gábor királyi főerdészé, ki annak rendeltetését, előnyeit a néppel való gyakori érintkezései alkalmával fel-felderítvén, a lakosság érdeklődését a szövetkezet iránt már is felkeltette.

Ennek a járásnak az újai tekintetében a következőket jegyeztem meg:

Nagy fontossága a lomna—krucsoi vicinális út. Ezen útvonal azon okból, mert az Ondava folyón egy nagyobb hid lenne építendő, a vármegye által a községeknek adatott át, természetesen azzal az ígérettel, hogy a községek az út fenntartása tekintetéből kellő segítyezésben részesíthetnek.

Az egész járási kereskedelem tekintetéből ez az út köti össze Eperjessel s azért mondható az, hogy e vonal a vidékre nagyobb fontossággal bír a főútvonalnál is. De rajta az előbbi időben épült hidak már mind rosz karban vannak, az út mentében levő Lomna és Orosz-Krucso községeknek erdejök nincs s mert ez a legszegényebb két község, az útvonal érdekében anyagi áldozatot nem hozhat.

Az ezen útvonalon szükséges munkálatok inséges erővel az Ondava túloldalán fekvő jégkárosult községek lakossága által lennének célszerűen teljesíthetők.

Kívánatos a havaj—sztrópkó—polenai vicinális közút kiépítése is, mert a sztrópkai járás központját és a közelebb fekvő községeket a vasúttal ez a vonal köti össze és az útvonal mentén és közelében fekvő községek azok, a hol a nyomor a legszembetűnőbb.

Ha a járás területén levő többi vicinális utak építésére egyes érdekelt községek pénzbeli segítyért folyamodnának, ebbeli kérelmek figyelembe veendő nem lenne; de mert némely helyen a községek összeköttetése az ily utak kiépítését feltétlenül kívánja, a segítyezés természetbeli megieji és községi közmunkával teljesen indokolt lenne.

A varannó—sztrópkó—szvidniki törvényhatósági úton Nagy-Breznyicze és Sztrópkó közt, a 43. és 46. kilométer között az állandó vadvíz miatt az útvonal vagy 60 centiméterrel felemelendő lenne s a Sitnyik pusztá mellett két oly csatorna volna létesítendő, mely az útvonal bal oldalán lévő tavakból a vizet levezetné, a hasznavehetetlen, itt tekintélyes területet használhatóvá tenné s az útvonalat állandóan száraz állapotban tartaná. Ezzel általános közérdek és az útvonalmenti birtokosok nagy előnye éretnék el.

A havaj—krasznirodói törvényhatósági útvonalon a vármegyének nagyobb áldozatot kellene hoznia; mert maga az útvonal teljesen jó karban van ugyan, de a műtárgyak — három kisebb faáteresz, két kőhid és a bukócezi nagy fahíd kivételével — nagyon rozszak.

Ha tehát elegendő államsegély állana rendelkezésre — eltekintve a havaj—olykai úton szükséges munkálatoktól — a segíty ezen utak érdekében lenne felhasználandó.

Ezeket a megfigyeléseimet azzal ajánlom Méltóságod bölcs figyelmébe, hogy — ha a körülmények úgy alakulnának, miszerint szegény felvidéki népünk jobblétének érdekében a je-

lenlegi mostoha viszonyokat gyökeresen javító intézkedések vétetnének célba, mint a mily intézkedések a nagyméltóságu kormány rendeletéből más helyen már tettek is — vármegyénk javát kiváló jó szívével és bölcsességével előmozdítani méltóztassék.

Eddig a jelentés.

Még csak azt jegyezzük meg, hogy az inséges állapotról szóló, imént minden kommentár nélkül közreadott Jelentést főispánunk f. hó 5-én áttette az alispánhoz, mint a vármegyei inségyügyi bizottság elnökéhez, ki is e Jelentést már a legközelebb tartandó ülésen tárgyalatni fogja.

Azt már tudják a „Zemplén“ olvasói, hogy a kereskedelemügyi kir. ministertől érkezett 15,000 korona állami segedelem — quid hoc ad tantum sitim — inséges közmunka fejében sztrópkai járásnak rendelkezésére bocsátott.

Levelezés.

I.

Ungvár, márc. 4.

Igen tisztelt szerkesztő úr!

Kedves barátom!

Félve ülök íróasztalomhoz. Nem tudom, látnak-e napvilágot sor-im, vagy pedig a paprkosár fenekére kerülnek, mivel igen érzem, hogy nagyon gyakran veszem igéybe és teszem próbára a „Zemplén“ t. olvasóközönségét* megkísérlem mindazonáltal és követem szívem sugallatát, kitarom határtalan örömmel benső érzéseit, melyek megfogamoztak akkor, midőn b. lapod utolsó számában olvastam a homonnai polg. és felső-keresk. iskola „Önképző-, dalos- és zenekör“-ének annyira sikerült hangversenyéről.

Egészen új csillagok ragyognak már a jelenben. A látóhatáron új erők lépnek homlokterbe. Ez a világ rendes folyása, ennek úgy kell lennie. Mindamelllett az újak nem homályosítják el a régieket, ezek is megtartották fényüket és tündöklésüket továbbra is és működnek folyton áldást-hozóan!

Hogy mi szüli nagy örömemet, hogy miért emelem ki Homonnát, e kis város működését: megértheti kiki, a ki visszapillantást vet ennek múltjára és tapasztalja kulturális haladását, fejlődését!

A 70-es évek második felében születtem meg az akkoron csekély számú értelmiség kebelében az a nagy jelentőségű eszme, hogy ezen az elhagyatott vidéken, ebben a Kárpátok tövén fekvő városkában kulturintézményt kell létesíteni és ezt a szép eszmét Homonnán és egész környékén óriási örömmel fogadták. Lelkes rokonérés fogadta az eszmét mindenütt és lőn világhíresség: *Lőn polgári fiiskola!* Ez úgy buzgó héroszai élén az éles eszű, nagy műveltségű, a széptért és hasznosért lelkesülő, Istenben boldogult *Matolay* Viktor állott és az ő vezetése alatt az a kis, maroknyi intelligencia ember fölötti munkát végezte! Néhány hónap alatt — a kormány kívánságához képest — 24 ezernyi tőkét szerzett, mely ösz-

* Csak monnól gyakrabban!

Szerk.

bekukucskáló messzeségben rózsás pírrel virrad fel a hajnal. Bibora rohamosan hódítja el az égbolt keleti részét és élénk rózsaszinben játszik. Aztán, mintha alulról hevitenék, lassan futva meg a sötét biborig minden színt, vibrál, ragyog, tündöklök. Mig végre ott, hol a legmagasabb a pír, mintegy óriási darab izzásban lévő zsarántnok, a hideg fénylő sugaraknak egész raját szórva szerteséjjel, felbukik a nap.

A hajnalhasadást kísérő szellő gyöngye ló-dulásokban suhan át a lombok között és szelid ringásba hozva a dusan termő mogyoróbokrok, erdei málnák vékony galyait, nesztelen vész el a hegyek mögött. A dusan hullott harmat, nedves lepellel borít be mindent és a hol az apró szemek egy nagy cseppbe futottak össze, himbálózva függnek alá a bokrok hajlós galyairól, a páfrányok magas száru, fésűs leveleiről. A felkelő nap sugarai egy pillanat alatt befutják az egész környéket. Élénk vörösben játszó aranyos fénynyel vonják be a sárguló lombokat és teljes színpompában játszva törnek meg a harmat-cseppek kristálytisza gyöngyein.

Az erdő csöndes. A hegyoldalakat frissen hullott sárguló levelek fedik. Lilinkázva egyenkint perdülnek le a fákról és lassan ujtják fel az erdő tavaly óta korhadásnak indult szemfedőjét. A fonnyadt fű között nem moszatolnak a bogarak ezrei. A hűvös hajnali levegőt nem tölti be az énekeseknek füttyölő koncertje. A fülemilék epedő csattogását nem licitálják túl az apró pintyökék, aranyos stiglinek szerelmes gerjedelmökben költött dalaikkal. A szakadékok nem visszhangzanak a kakuk kiabálásától, a szajkó eleselésétől.

szeghez maga Homonna 5000 ftal járult, sőt még az épület fenntartását is magára vállalta!

Istenben boldogult *Ujfalussy* Mihály, a homonnai járásnak akkor volt főszolgabírájáról is kegyelettel kell megemlékeznünk. Ő volt, ki az eszmét egész járásában terjesztette, a népet buzdította és anyagi hozzájárulásra serkentette. Szóval ő volt az eszmének egyik lelkes apostola!

A francia közmondás — hogy evés közben jó meg az étvágy — itt is bebizonyult. A polgári fiiskola már szuk terrénomnak látszott, magasabb vágyak támadtak, a nagy környék szellemi érdekeinek kielégítésére. A polgári iskola kibővítése szükségessé vált és a mi jóságos főurunk, *Andrássy* Aladár gróf ur ő excellenciája hozzájárulásával és közbenjárása révén a felső kereskedelmi iskola nem sokára folytathatta áldásos működését a csinosan kibővített, kényelmesen berendezett épületben.**

Ine k. szerkesztő barátom ezekből megértheted te is és a tisztelt olvasóközönség is meg tudhatja, hogy miért merítettem én annak a hangversenynek referációjából annyi örömet. Fel-elevenedett előttem a múlt, melynek élőtanuja voltam és melyben én is szerencsés voltam részesülni és látnom a folytonos haladást, az ügyekezett. Most látom, hogy az elve ett mag nem csak csirázik, hanem terebélyes, lombos favá fejlődik. Mondom: mindezt látva magam előtt, nem maradhatok néma, nem lehetek közömbös és valami boldogító érzés ösztönöz, hogy benső örömemnek kifejezést adjak.

Ilyen alkalommal mindég eszembe jut a mi kedves volt tanfelügyelőnknek, *Nemes* Lajosunknak, az a nyilatkozata, hogy nagy örömmel jön mindég Zemplénvármegye felvidékére, mivel itten találja az igazi buzgóságot és ügyekezett. A kulturális intézmények fejlődésére.

Nagy haladásra mutat az is, hogy iskolánk falai közt ma már a zenét is szépen kultiválják. Nem csekély tehetség kell ahoz, hogy egy *Beethoven*-szonátát eljatszhassanak. És szívből gratulálok ezen a téren *Jakubovics* Elza kisasszony sikeréhez. Igyekeztek zenei szép tehetségét men-nél szélesebb körben, mennél gyakrabban érvényesíteni és mennél magasabb nivóra emelni!

Midőn még az ottani vezető tényezőknél azt kívánom, hogy ne lankadjanak, sőt hozzanak továbbra is dicsőséget és arasszanak továbbra is fényt ez iskolára.

Maradtam

kedves szerkesztő barátomnak igaz híve:

Thomán Dávid dr.

II.

Sárospatak, márc. 1.

— Gazdasági előadás Sárospatakon. —

A zemplénvármegyei gazdasági egyesületnek a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetség“-ével karöltve s a kassai m. kir. gazdasági tanintézet tanárainak közreműködése mellett Sárospatakon f. évi március 1-re és 2-ra tervezett gazdasági előadásaiból a mai, első napi, előadás fényes sikert eredményezett, a mennyiben nem-

** Kényelmesnek ma már nem az, mert igen is szüknek bizonyult. Szerk.

A lehullott levelek közt egy-egy vörhenyeges bundájú erdei egér surran el alig hallható csörtetéssel. A ritkuló lombok között, mint a suhanó árnyék, egy mokus villan át. Ugrás közben meg-meglibbenti bozontos farkát és az egymásba hajló ágakon merész légtorna gyakorlatokkal kap át egyik fáról a másikra. Mozdulatai gondolatgyorsak és alig követhetők szemmel. Néha megül egy vastagabb ágon, pamacsos füleit hátra huzza, fekete gránáthoz hasonló szeméit hihetetlen gyorsan jártatja ide-oda és a csomóban függő makkból egyet-kettőt megropogtatva, hirtelen szökéssel megint feljebb libben. Pár pillanat múlva már a fa tetején hintázza magát egy vékony oldalgalyon.

Beljebb, a hol legsűrűbb a bozót, a hol egyoldalról az egymásba nőtt bokrok képeznek szurós áttörhetetlen bástyafalat, míg másik oldalról meredek szakadékok és a hegyoldalát számtalan cikkelyre osztó vízmosások teszik járhatatlanná az oda vezető utat, egy róka bak-tat. Minden neszre lapulva húzódik meg. Füleit hegyezi, hallgatózik... aztán, ha gyanuja megszünt, folytatja útját.

A bokrok tövises ágai alatt kigyó hajlékonyságával hihetetlen kis helyen hason esuszva húzódik át, aztán a csalt közepén lévő, alig pár lépés tisztáson leül vakarózni. Hátulról lábával tokáját kaparja, sűrű éles fogaival irháját borzolja át és, ha némiképp enyhítette az élősdiek okozták kellemetlen viszketést, megint tovább kullog. Beveszi magát rabló várának utvesztőjébe, a szakadékos vízmosások közé. Ő ismeri ott jól a járást. Nem téved el a minduntalan keresztül-vizmosások útvesztőjében. Nem

hátul meg az utjába eső szakadékok feneketlen mélysége előtt. Tudja hol kell jobbra, vagy balra fordulnia. Ismeri a patakokon átvezető gázlókat, hidul használva fel az öles hasadékok felett keresztül dőlő fák mohos törzsét. Végre sok zég-zugos oldalgás után egy bozóttal legsűrűbben benőtt szakadéknál eltűnik a föld színéről. Letér az éjjeli kalandozás fáradoalmait kipihenni föld alá vajt barlangjába.

A szakadék alján hegyi patak szalad. A hosszu száraz ősz alatt majdnem minden táplálékát vesztett vízér keskeny szalagban fut tova. Néhol egy ledöntött fatörzs, vagy alágurult sziklatuskó állja útját; ott egy kicsit kiszélesedik. A kristálytisza víz egy kicsit meggyűl, olyan miniatűr tavaeskát képez; aztán, ha elérte az akadály magasságát, apró ivben vágódva, szökik tovább. A patak tulsó partja menedékesen emelkedik a sötét bükkös rengetegei felé. A hatalmas törzsek majdnem egymás mellett törnek az ég felé, míg szerte nyuló ágaikkal elválaszthatatlanul fonódnak egymás koronájába. A fák közt maradt hézagokat sűrűn tenyésző erdei bokrok bélelik ki, a melyeknek tuskés ágai egybeforrva a szurós futószedrek, élősdű folyondárok, iszalagok, borostyánok szívós indáival, az őserdő benyomását gyakorolják az emberre. Elszórtan egy-egy természetalkotta apró tisztás váltja fel a rengeteget, de ember alkotta ösvény, vagy ut nem szentségteleníti meg a vadon eme komor birodalmát.

Azokat az alig egy lábnyom széles csapásokat, a melyek kiszámíthatatlan irányt követve bujják keresztül-kasul a vadont, nem emberkéz vágta. Azok ott a különböző vadak ország-

csak Sárospatak intelligens és parasztagazda-közönsége, hanem a környékről is számosan jelentek meg a gyakorlati alapon álló előadásokon, melyet Szilassy Zoltán, o. m. gazd. egyesületi titkára nyitott meg a jelenkezőket üdvözölő beszédeben tárgyalván az ilyen irányú előadásoknak a gazdaközönségre nagy haszonnal járó voltát.

Ezután Kovács Béla, a kassai m. kir. gazdasági tanintézet igazgatója, tartott előadást a szarvasmarha betegségek legveszedelmesebbjéről: a tuberkulózisról. Előadása keretében ismertette magát a betegséget, annak nemcsak a szarvasmarhára, de inóciálás következtében magára az emberre és a tejhulladékkal táplálkozó állatokra is veszedelmes voltát, egyszersmind szólott a ragadós nyavalya terjedésének megakadályozásáról.

Majd Varga Kálmán, kassai m. kir. gazd. intézeti tanár, a cukorrépa termeléséről tartott igen érdekes előadást, — mely még a cukorrépa termeléssel nem foglalkozó gazdáknak nézve is felette tanulságos volt, mivelhogy a talajművelésnek, mit gazdáink nagyon is elhanyagolnak, részletes előadása volt, — szakmabeli nagy tudással.

Utána ismét Kovács Béla szolt Magyarországi sertésnyersztésének jövőjéről. kimutatván, hogy ma már csakis az idegen — a Bergszier és York szierfajokkal való keresztezés útján szaporítatjuk sertésnyersztésünk jövőjét.

A biztosító szövetkezeteket ajánlotta ezután Szilassy Zoltán a gazdák figyelmébe, megcáfolatlan adatokkal bizonyítván ennek előnyeit a részvénytársaságok felett. Hisszük, hogy városunkban, hol a szövetkezeti eszme már is erősen tért hódított magának, ez előadás után a biztosító szövetkezet megalakulásának mi sem áll útjában.

A délutáni előadást Gerlóczy Károly tanár kezdvén meg, behatóan foglalkozott a különböző gazdasági üzemszerekkel. — Előadása nem fog eredmény nélkül maradni gazdaközönségünknek.

Az állatok, különösbbe pedig a szarvasmarha átörökítő képeségeiről szolt ezután Kovács Béla igazgató. Ez az előadás is a gazdaközönség állattenyésztésének hisznosítására, jövedelmezőbbé tételére célzott s mint a többi mind termékeny talajra esett gazdasági különösen az állattenyésztést terén — ne szégyeneljük megvallani — nem egészen jártas gazdáinknál.

Március 2 én L. Lullher, kassai főkertész, kezdte meg a napi előadást a kerti veteményes a bab, borsó- és lencsemelészről tartott értekezésével, mely minden tekintetben alapvetője volt városunk közönségénél az eddigelé elhanyagalt kerti vetemények természetésének.

Budaházy Imre dr. tanár a gazdasági növények, különösbbe a hucerna és lóher ellenességéről, az arankáról, annak természetéről s irtás módjáról tartott előadásában oktatta ki alapos tapasztalatokat nyújtó tudásával közönségünket; s dacira annak, hogy az érdekes, de az előadókra fárasztó előadás már majdnem fárasztóan hatott kölcsönösen, igen sok hasznot merített a jelenlevő közönség Varga Kálmánnak a műtrágyák ról s azok használatáról és Kovács Bélának az állatok takarmányozásairól tartott értekezése.

Mint mindenütt szokás, úgy itt is megvolt a nagyszabású és az előadó tanárok tiszteletére rendezett banquet, hol is az első toaszt Molnár János főbírótól jött, éltetvén Darányi Ignác dr. földm. minisztert és Dessewffy Aurélt; — utána Ballagi Géza dr. a kassai gazd. tanintézet tanárait, — Szilassy a pataki gazdákat, — Kun Dániel

utai: a vadesapások. Csak rá kell néznünk, hogy megtudjuk melyiken milyen vad forog. A nyirkos talajba vágódott esülő-lenyomatok, a közeli fák, cserjék sérülései, mind biztos ismertető jelek.

Egy ilyen csapásból oldalt vágva fris csapás nyomai láthatók. A letördelt faágak, az erőszakosan széjjelzaggatott futónövények roncsai elárulják a nagy vadat, míg az egyes helyeken található nagyobb vényomok bizonyítják, hogy a halálra sebzett állat csak a legnagyobb erőfeszítéssel volt képes lépésről-lépésre utat törni magának. Nyomról-nyomra haladva, egy füvel buján benőtt apró tisztáson végre rátalálunk a vadra is. Egy gyönyörű tizenégyes szarvasbikára. Még él ugyan, de a sok vérvesztéstől teljesen el van gyengülve. Agganeskoronás feje hosszan el van nyújtva, szemei megtörtén csillannak elő, míg a fájdalomtól szaggatott ütemekben szedett lélekzet nyomán vérrrel keveredett tajték bugygyan elő fújtató orlikáiból. Néha összeszedi magát. Nagy erőlködéssel nyugvó helyzetbe emelkedik és, míg erővel győzi, körül nyalogatja a lapocka táján látszó lött sebet. Aztán megint elvágódik a vérrrel itatott földön.

Lassu haldoklásában egyszer csak neszelni kezd. Orrával magasan szaglálva emeli fel gyönyörű fejét. Lapátos füleit idegesen mozgatja előre-hátra Végre megtalálja az irányt a honnan a kellemetlen hangok törnek fel hozzá.

Kiállhatatlan koncert az. Nyomoznak! Egyszer a hegyoldalon, másszor a völgyben, aztán megint a rengetegben harsan fel az éles kopócsaholás. Olyan gyorsütemű jajgató

Szilassy — Veres Ferenc a gazdasági egyesület titkárát, Fedákot, — Kovács Béla a főbírot és Sárospatak gazdáit — Maklár Pap Miklós a kassai gazd. tanintézet tanárait köszöntötték fel.

Haláttalan volna a tudósítás, ha nem emlékeznénk meg Fedák I. titkárnak az ebédő közönség mulattatására szolgált kitünő ének-és zenetehetségéről. Istentől nagy adagban osztott adásai sokasodjanak meg ő rajta!

Az 1901. március 1 és 2 ilyképp örökre emlékeztető nap lesz Sárospatak város életében!

Y-N.

Vármegyei ügyek.

A szegényalapra ügyelő választmány f. hó 6-ik napján d. u. ülést tartott az alispán elnöke mellett s az alap kamatjövödelméből kiutalványozta azokat az összegeket, melyek a folyamodott községeknek fognak kifizettni a szegények ellátására fordított kiadások részben való megtérítéséül.

Vetőmagkiosztás. A gazdasági egyesület f. évi programjába a len- és kendertermelési kísérleteknek keresztülvitelét is felvette, mivel a földművelésügyi kormány kiküldött szakközege vármegyénknek különösen azon részeit, a hol a lakosság lent és kender amagy is kedvvel termel, alkalmasaknak mondta ki len- és kendertermelési kísérletek eszközésére. Ezért a gazdasági egyesület felirt a földművelési kormányhoz legjobb minőségű kedvezményes áru len- és kendermagnak adományozása céljából. A földművelési kormány 50 mm. len- és 25 mm. kendermagot adott az egyesületnek, a lenmag mm.-ját 15 kor., a kendermagot 10 koronájával. Ebből a vetőmagból minden gazda fenti árban, egy-egy magfélésegből legfeljebb 100—100 kilót kaphat, melynek árát a f. év őszéig tartozik az egyesületnek megtéríteni. Vetőmag kiosztásra jelentkezőket elfogad az egyesület titkári hivatala. (Sátoralja-Ujhely, vármegyeháza.)

Kisegítő tanfelügyelő. A vall. és közokt. miniszter, Beregszászy István kir. s-tanfelügyelő betegségeinek idejére és a kir. tanfelügyelői hivatal összes ügyének vezetésére, Adamovich Pál székesfővárosi kir. segédtanfelügyelőt rendelte ki Sátoralja-Ujhelybe.

Vásáráthelyezés. A kereskedelemügyi kir. miniszter megengedte, hogy Gesztely községben a f. évi április 9-ére eső országos vásár ebben az évben kivételesen március hó 28-án (huszonyolcadikán) tartassék meg.

Gazdasági előadások. Abonyi Károly, gazd. szaktanár, ez évi március folyamán a következő helyeken tart gazdasági előadásokat a gazdasági egyesület felkérésére, u. m. március 9-én és 10-én d. u. 4—5 T.-Szadán, — 14-én és 16-án d. u. 4—5 T.-Harkányban, — 17-én d. u. 3—4 H.-Németiben, — 18-án d. u. 3—4 Gesztelyben, — 21-én d. u. 4—5 L.-Bényén, — 23-án d. u. 3—4 M.-Zomboron, — 24-én d. u. 3—4 Monokon, — végre 25-én, d. u. 3—4 Bekeesen.

Szabolcsvármegye a vasárnapi hivatali szünetet szabályrendeletébe beillesztette.

zokogás, a melyet néha egy kis időre, mikor a nyomozó kutyák szimatot vesztve egy-egy pilanatra tétovázva állanak meg, olyan basszusba vágó böfentések váltanak fel. Aztán megint átesap abba a siró szakadozott ugatásba, a melynek lázas harsogása és sebes közeledése bizonyítja, hogy a kereső kutyák, a sebzett vad nyomán vannak.

A pokoli hangzavar közeledtére a királyi vad elkezd remegni. Inai mint a hidegrázós, reszketni kezdenek és féloldalra emelkedve, állával a földnek feszül. Majd minden erejét összeszedi és neki rugaszkodik. Egy pillanatra visszakapja délceg tartását, egy futó pillanatra felvilan gyönyörű izmainak acélos ruganyossága, de a másik pillanatban már fáradtan rogyik térdre. Aztán már minden kísérlete meghiusul. Hörögni kezd, orrával a földet turja, szemei mindjobban elhomályosodnak, térdei kicsuklanak alóla, féloldalt dől, vonaglan kez, az átlótt tüdön keresztül, orrán száján ömlik a vér és haláltusájában rángatózó csülkeivel, koronás fejdiszével porosra szántja maga körül a bársonyos gyepet.

A nyomozó vadász már csak holttestre talál. S míg tarkó késével a koponya fűrészléséhez lát, a patakon túl fekvő bércről bugya harsan át az elhullott vad versenytársának böge. Szerelmes nyihogással szökősi körül az árván maradt, könnyen vizagztalódó teheneket és szerelmi lázában mindenről megfeledkezve, forró vére felpeszülésének a féltékenység kintó gyönyörétől reszkető, bugó bögeben ad kifejezést.

Hírek a nagyvilágból.

II. Vilmos német császár ellen Brémában, f. hó 6-án, egy Weiland Detrik nevezetű suhane merényletet követett el. Valami rozsdás vasdarabot dobott a császár felé és arcán a szemé alatt súlyosan megsebesítette. A merénylőt nyomban elfogták.

Luitpold hg., Bajorország kormányzója, f. hó 12-én lesz 80 esztendő és így az európai uralkodóknak most ő a legidősbje. Az évfordulót Münchenben és egész Bajorországban nagy ünnepséggel ülik meg.

Ferdinánd bolgár fejedelem trónbeszédében kiemelte, hogy országának kormánya mindent megtesz, hogy megszilárdítsa azokat a köteleket, melyek Bulgáriát Oroszországgal egybe fűzik.

Mac Kinley elnököt, kit újra megválasztottak az amerikai Egyesült Államok elnökévé, f. hó 4-én iktatták be ünnepiesen hivatalába.

Kínából híre érkezett, hogy az alatt az idő alatt, míg Pekingben a kínai császár követi és az európai nagy hatalmasságok a békekötésről tanácskoztak, erős csapatosztályokat szerveztek a kínaiak. Ez a körülmény tette szükségessé, hogy a német császár most újabb haderőket indított utnak Kína irányába.

Dél-Afrikából az a legújabb hír, hogy a búrok fegyverszünetet kértek és kaptak az angoloktól, mi közben a békekötés feltételeiről fognak tárgyalni.

Hírek az országból.

Fejérváry Géza br. honvédelemügyi kir. miniszter teljesen kiépülvén súlyos betegségből, elhagyta a szanatóriumot s délvidékre ment üdülni.

Az országgyűlés képviselőháza, befejezvéen a honvédelemügyi tárcá 1901. évi tárgyalását, hozzáfogott a pénzügyminiszteri költségvetés megvitatásához. — Itt említjük föl, hogy az országnak 1901. évre szolt költségvetése szerint az évi összes bevétel: 1057 millió 82 ezer 297 korona, az évi összes kiadás: 1057 millió 46 ezer 417 korona és így a több bevétel: 35,880 korona.

Thaly Kálmán dr.-t. Debreczen sz. kir. város országos képviselőjét, a II. Rákóczi Ferenc fejedelem korabeli kuruc-labanc világ kitünő történetíróját, a Szent-István jeles rend keresztjének adományozásával tüntette ki őfelsége a király.

Csernátony Lajos, Kossuth Lajosnak 1848/49-ben volt titkára, később a kiegyezés híve, országos képviselő, Tisza Kálmánnak bizalmas embere és jó barátja, a magyar hírlapírók legidősbje, Fiume diszpolgára, Budapestben f. hó 3-án, nyolcvankét éves korában elhunyt. Béke emlékének!

Áradás. A gyors olvadás következtében az ország hegyes vidékeiről majd mindenünnen vízáradás híre érkezett e héten.

A Vörösmarty-szoboralap nyújtása tegnap túlhaladta a 130,000 koronát.

Magyar Filozófiai Társaság van alakulóban Budapestben. Célja a társulatnak: az elmélet foglalkoztatni soha meg nem szünő nagy elvi kérdéseket nyilvános ülésein felolvasásokkal megvilágosítani, ekként a magyar közéletet tartalmassá, a művelődést egyetemessé tenni. Az előkészítő-bizottság lapunk útján is felkéri Zemplén vármegye művelt nagyközönségét, hogy lépjenek be a Társaságba. A Társaság tagjai: tiszteletbeliek, alapítók és rendesek. Az alapítók egyszersmindenkorra 200 koronát, a rendes tagok évenként 6 koronát fizetnek a Társaság pénztárába, mely szolgáltatásért, a társulati jogok gyakorlása mellett, ingyen kapják a Társaság folyóiratát, egyéb kiadványait pedig mérsékelt áron. — A tagsági bejelentéseket **Bokor József** dr. tud. egyet. m. tanárhoz (Budapest, IX. ker. Ferenc-körút 1. sz.) intézendők.

Külömfélék.

Királyi adományok. Őfelsége a király, kabinetirodája útján és főispánunk közbenjárásával, Kaskovics Antal lonnai plébánosnak és özv. Durkoth Jánosné g. kat. kántor özvegyének 35—35 korona legkegyesebb adományt küldött.

Személyi hír. **Mizsák** István, vármegyénk tiszti főügyésze, tisztelt barátunk, megrongált egészségének helyreállítása céljából Abbáziába utazott.

Március 15. Jövő pénteken lesz „Március Idus“-a, vagyis 53-ik évfordulója ama dicső napnak, a melyet Klió arany betűkkel vésett a történelem érelapjára. Arról, hogy Ujhelyben az évfordulót, mint minden évben ez idén is, meg fogják-e ünnepelni, sajnós, eddig nem értesültünk. Reméljük, hogy a városi kaszinó, honnan eddig is eredt a mozgalom, e héten helyre-

Folytatás a II. mellékletben.

üti a késést. — A piaristák ujhelyi főgimnáziumában ez idén is hagyományos lelkesedéssel készülnek megülni a hazafias ünnepet. — A sátoralja-ujhelyi „Carolineum“ leánynevelő-intézet márc. 15. ki iskolai ünnepének sorrendje ez: 1. Régi Mária — ének. 2. Szabadságharc ünnepén. Szavalja: Thury Mária. 3. Népdalok. Cimbalmos előadja: Bauer Antónia. 4. Alkalmi fölolvasás. Irta: Florentina-nővér, előadja: Glück Jolán I. éves tanítónő-jelölt. 5. Tied vagyok, tied hazám. Eneklük: A polg. oszt. tanulói. 6. A viharadár Abrányitól. Szavalja: Schönberg Irén. 7. Himnusz, Mihalovitstól. Eneklük: a polg. oszt. tanulói. 8. Induló. Cimbalmos előadja: Schönberg Irén és Klein Zelma. Az ünnepség kezdete: d. e. 9 órakor. — *Sárospatakról* írja alkalmi tudósítónk: Nagy előkészületek történnék az idei március 15. megünneplésére, mely d. u. 3 órakor kezdődik. Kimagasló pontjai lesznek: *Rohoska* József akad. tanár ünnepi beszéde és az alkalmi óda. Este meg lesz olyan bál, hogy ötven év múlva is csak arról fognak beszélni! Minden meglepetésről gondoskodott a rendezőség, még arról is, hogy a jelenlévő hölgyek már szünet alatt olvashassák becses neveiket az alkalmi lap hasábjain. A Meghívók már szétmentek. Kik tévedésből nem kaptak, kegyeskedjenek *Benkő* Sándor r. b. háznagyot értesíteni. — *Homonnáról* írja levelezőnk: A homonnai kaszinónak választmány a f. hó 5-iki ülésében elhatározta, hogy a kaszinó *Március 15-ikét*, mint nemzeti ünnepet, társas vacsorával összekötve fogja megünnepelni. — *Szinna* és környéke művelt közönsége is méltóképen készül megünnepelni a járás székhelyén, Szinnán, a magyar közszabadság felviradásának évfordulati napját. Külön meghívókat — írja levelezőnk — nem küldtünk ugyan, de hisszük, hogy azok, kik e sorainkat Szinna környékén olvassák és magyarnak vallják magukat, a lelkesek és tanítók, nem fognak a mi hazafias ünnepünkön hiányozni.

— **Polgármestri ebéd.** Székely Elek polgármester a főszereplő alkalmából f. hó 8-án vendégszerető házában ebédet adott, melyben a sorozóbizottságnak következő tagjai és a következő urak vettek részt: Matolai Etele alispán, Algya Dénes cs. és k. őrnagy, Benárd Jenő h. őrnagy, Lengyel Manó honv. őrnagy, Arnótfalvy Tivadar, Barthos József, Barthos István százados, Balázs cs. és k. főhadnagy, Jóász honv. hadnagy, Tamovszky cs. és k. ezr. orvos, Löcherer Lőrinc, dr. Meezner Gyula, id. Meczner Gyula, ifj. Pataky Miklós, Riell Aurél h. ezr. orvos, Staut József, Schmidt Lajos és Valkovszky Elek.

— **Áradás Ujhelyben.** Az enyhére változott időjárás, mely a havat oly rohamosan emésztette, a hét elején és különösen 4-én éjjel, a mikor záporoként hullott az eső is, a város egyes részein nem kis veszedelmet és ijedséget okozott. Nevezetesen, a Bereczki-utca alsó végén a Ronyva patak duzzadt árja kiszorult medréről s a cigány putrikat mind elöntötte. Ürgék módjára menekült a rajkó-sereg a dombosabb részekre, a honnan megmozdulni sem tudtak addig, míg a rendőrség a városi tűzoltókkal az elsodort palló helyébe a Ronyván át egy másikat nem hevenyészett, a melyen aztán egyenkint kimásztak a didergő fűrdőből. A Rákóczi-utcai köhídon túl a csörgői és gyártelepi ut mentén épült házak is veszedelemben voltak, mert helylél közel egy méter magasságu víz folyt az udvarokban. A *Népbank* bérházának földszintes lakásába is behatolt a víz, úgy hogy a lakók az ablakokon át menekültek. Erős rombolást végzett az áradás még a közös temetőben is, honnan oly rohamosan ömlött alá, hogy még a hozzávezető gyalogut vastag, sulyos köveit is felszakgatta és elsodorta, a lehozott agyagot pedig 5–10 cm. vastagságu rétegekben raktározta az országútra. Amint a hajnali szürkület derengett s az eső elállott az áradás lassan-lassan megszűnt, a nagy víz reggelre lefolyt, csak iszapos nyomát hagyta maga után, meg a rongálást, a mit a lakásokban okozott.

— **Zsidó farsang.** Izraelita polgártársainknak örömmünnepe volt f. hó 5-én és 6-án *Purim* ünnepe, mely a vigságnak van szánya és régente a kicsapongó jó kedv napja volt. Sok helyütt „zsidó farsang“-nak is nevezik. A bájos Eszter, Mordecháj nevelt leánya, a kit szépsége és alázatossága a királyi trónra segített, a főszereplő ebben a tragikomédiában. A gonosz intrikus Hámán, a király főtanácsadója, a ki elbukik a saját maga szötte hálóban, melyet a zsidó nép kiirtására szánt. Eszter, a kit Hámán szerelmével üldöz, a király kegyét nyeri meg és a trónra emelkedik. A tanácsadó ellenfelet maga a király ítéli halálra, busszovágyó kegyetlenségei miatt. Izrael népe Hámán vesztével kegyelmet nyert, a mit megünnepel mint diadal-ünnepet. Eszter históriáját minden esztendőben fölolvasás a templomokban, hogy örök emlékezetű maradjon és az ünnepet megelőzően szigorú böjtöt tartanak a sanyargatás emlékére. — A böjtöt most is megtartották a vallásos hi-

vők, ellenben a vigságból, a mulatásból kevesen vették ki részüket. Nem oly zajos, nem oly általános már a vigoal, mint volt csak a közel multban is. „U. K.“

— **„Oculi.“** Ma van „oculi“ vasárnap, szivdobogással várt örömnapja a Nimród-ivadéknak; mert hagyományos rend szerint, ha szép napsütős van ma, a mint a német sógor mondja: „Da sind sie“, t. i. a tavasz hosszúorrú fecskéi: az erdei sneppek. Társaságunk egyik ős vadásztagja, a ki pedig már ma-holnap hét X-et cipel vihartól, véstől edzett vállain, ma kora reggeltől barangol a feketéllő erdőszégekben, mert az ő vadász-szimatiája szerint: „Psz! da sind sie...“ t. i. a sneppek kovártély-csinálói.

— **Kasszabetörök.** Nem régiben történt, hogy Brémából két közeli vidéki város rendőrségéhez névtelen levelek érkeztek, azzal az értesítéssel és figyelmeztetéssel, hogy az adópénztárakat betörő tolvajok készülnek kifosztani. Habár névtelenek voltak e feljelentések, a hatóságok mégis arra készítettek, hogy ezzel szemben a lehető preventív intézkedéseket tegyék, annál is inkább, mert itt a mi vármegyénk területén rövid idő alatt feltörték a király-helmeczi és homonnai adóhivatalokat s a tokajiba már ez idén kísérletet meg a betörést. És hogy csakugyan volt és van alapja a névtelen leveleknek, bizonyítja az is, hogy Nagy-Kaposton a hitelszövetkezet kasszáját feltörték és abból 1193 korona 14 fillért loptak el ismeretlen tettesek. A pénzt csupa ezüst és nikkel rovátkos papiros-tekercsekbe volt pakolva. A nyomozásnak eddig eredménye nincsen. Ez az eset még serkentse fokozottabb őrködésre a hatóságokat!

— **Mükedvelői előadás.** Sokáig emlékezetes napja lesz — írja levelezőnk — Szinna és környéke közönségének az ez évi február 28-ika. Örök halára köteleztek bennünket a mükedvelők, de különösen a bájos „Gyurkovics leányok“. Remekül játszotta el szerepét *Kossuth* Irénke (Mici) k. a. Kossuth Elek főszolgabírónak kedves leánya. Minden mozdulata, szava, mosolya oly elragadó volt, hogy bizonyára sok fiatal ember szívében hagyott eltörülhetetlen nyomokat. Igazi Gyurkovics leány! Épp oly kitűnő sikerrel teljesítette feladatát *Karczab* Anna (Katinka) k. a. A milyen kedves volt mint leány, ugyan olyan, vagy talán még kedvesebb, mint már „ezredesné“. — Említést érdemel még *Bánffy* Mária (Ella) k. a. és a férfiak közül *Marton* Sándor (Horkay) és *Stephán* Béla (Sándorffy) urak. Mindketten remekül alakítottak. Jól fogták fel szerepeiket *Marton* (Gida) és *Kossuth* László (Semsey) urak is. Számos tapsot arattak valamennyien s az egész est folyamán egyebtről nem folyt a beszéd, mint a kedves Gyurkovics lányokról. Elismerés illeti meg Nagy Imre és Kocsányi László igazgatókat és szintársulatukat, mivel az előadás fényes sikeréhez ők is nagyban hozzájárultak.

— **A szegények szerencséje.** A Bazilika sorsjegyek 40.000 koronás főnyereménye a március hó 1-én tartott húzáson egy szegény varrónőnek jutott, ki sorsjegyét melyre csak néhány részlet törlesztve volt Fuchs H. váltóházában, Budapest IV. kecskeméti utca 1. részletfizetésre vásárolta. A nyereményt a váltóház ezennel kifizette. (Btt.)

— **Szengáz-mérgezés.** A szengáznak — írja tokaji levelezőnk — csaknem három áldozata lett e hó 4-ére viradóra. A főtéren áll özv. Szkodacekné háza, melynek egyik utcai helyiségében Olaj Lajos, kinek boltja a minap leégett, nyitja üzletét, a másikban pedig Grittner Lajos boltja áll rendezés alatt, a megnyitás küszöbén. A két versenytárs az üzletének berendezésén gőzerővel működtek s az asztalosok, meg a piktörök éjjel-nappal dolgoztak. Most vasárnap is folyt a pingálás egész nap, azaz csak folyt volna, ha dél-eltől az egyik piktör le nem szédül a létráról, dél-után meg a másik. Nem jött rá egyik sem, hogy mitől lehet mind a kettőnek egyszerre egy és ugyanaz a betegsége. — A rosszullet miatt tehát — itt a Nemezis — kénytelenek voltak a vasárnapi munkaszünetet megtartani s így nem tettek az üzleti helyiségbe állított gesztenye sütő-katlanba több bükfazsenet; igen bizony, szénrel tüzeltek egy katlanban, melynek nem volt csöve, csak úgy állott a helyiség közepén. Andrásbácsiként: m. kir. ész! Denikve nem lehetván pingálni, becsukták az ajtókat s nyugalomra tértek. Hanem a bolttal szomszédos helyiségben lakik özv. Szkodacek Rezsőné. A közbeeső üvegajtón lakásába folyton szivárgott a mérges gáz, mely a bolt helyiséget teljesen betöltötte és így az özvegy is rosszul lett annyira, hogy estére orvost hivatott. Az orvos megtette a látogatást s gyomorbeteg ellen orvosságot rendelt, nem tünt fel előtte semmi. A közelben lakó Józsa Gusztávné beteg barátjánője meglátogatta Sz. nét s hogy ne legyen egyedül a hosszú éjszakán, megegyeztek, hogy nála fog reggelig aludni. Így hát lefeküdtek: a beteg, Józsané és a cseléd leány, ez utóbbi a földre.

Reggel Józsa várja a feleségét haza, de csak nem jön. A mikor már nem állhatta tovább, át-megy megnézi, mi van a dologban? Az ajtó zárva. Zörget, senki sem felel. Lármát csap, betörik az ajtót s mind a hármat ott találják fekvőhelyeiken, eszméletlenül. Az előhívott orvosi segítség nagy nehezen mégis visszaadta őket az életnek. — Emberek: tüze-vizre vigyázzatok!

— **Magbeszerzés.** Küszöbön a tavasz. Itt az idő, hogy a gazdálkodó és kertészkedő közönség a szükséges magvakat már beszeresse. De honnan? Vidéki közönségünk rendszeren az utazó magházalókat szokta bevárni, kiktől aztán régi, csiraképtelen magot vesz, vagy pedig olyant, melyből egészen más növény kel ki, mint a minőt várt. Így a káposztamagból rendszeren vadrepce, sárgarépából vadmurok lesz, a legszebb és legkevesebb virágok, u. m. viola, ősz rózsák stb. között alig akad egy-egy szebb példány, többnyire mind üresek, a takarmányrépamag többnyire akkor kezd csirázni, mikor a Mauthner-féle csillaggyű répamagból kikelt növény már kapa alá fejlődött ki. Mindezeket tekintetbe véve, csak jó szolgálatot vélünk tenni t. olvasóinknak, mikor figyelmüket Mauthner Ödön budapesti udvari magkereskedő cégére, mint általános elismert legmegbízhatóbb magbeszerzési forrásra felhívjuk és annak igénybe vételét részünkről a legmelegebben ajánljuk, mert onnan feltétlenül zsiraképes és olyan fajú magot kapnak, mint a minőt rendelnek. (Btt.)

— **Kutyából nem válik szalonna.** Fényes pályafutását szakította félbe Váradi Balog Kálmán s. pataki születésű cigány legénynek a n. cigándi esendőrör szivtelensége. A délceg és „magasra törekvő ifju“ ugyanis már 1867-ben másfélévi börtönbüntetést szenvedett, mert az enyém — tied között nem találta meg a kellő határvonalat; de a kóstoló nem fogott erkölcsi érzéken és így f. évi február 23-án ismét tilosba került; miért is a n. cigándi esendőrör még egyszer alkalmat adott neki, hogy most a nagybőjti időszakot üdvös magabizsallással és bünbánattal tölthesse el. Ilyen elvek alapján Váradi Balog Kálmán március 5-ike óta ismét a sátoralja-ujhelyi kir. törvényszéki fogház lakója lett. Reméljük hogy most már nem egyhamar menekül a világ hiúságainak sikos mezejére! C.

— **Köszvényes és csúzos betegeknek!** kitűnő eredménnyel alkalmazzák az orvosok a Zoltán-féle kenőcsöt, mert ez még oly betegeknek is, kik évek óta szenvednek, pár nap alatt tökéletes gyógyulást idé- elő. Kapható Zoltán Béla gyógytárában. Üvegje 2 korona Zoltán Béla gyógytárában Budapest V. Sétatér u. (Btt.)

Színház.

A lefolyt hét változatokban szegény, repertoárban és publikumban egyaránt üres volt. Máról-hónapra való tengődés, lomtárból előkerült darabok, hideg színház: ez a helyzet általános képe.

Hát, kérem, ez ellen az eljárás ellen határozottan tiltakoznunk kell. Mert ilyenekhez Ujhely városnak eléggé hálás közönsége *szokva nincsen* és mert ez az a lejtő, a melyről nehéz a visszatérés.

Tessék „heti műsor“-t produkálni!

Ez, ugy tudjuk, a színügyi bizottságban is határozatba ment, de végrehajtva máig sincesen.

Itt-ott felecsillámlott egy kis igyekezet, mely a hét legvégén a „New-York szépe“-ben domborodott ki.

Heti referádánk a következő:

*
Szombaton, márc. 2-án, és mindjárt utána **vasárnap** két este egymásután adták a „Gésák“-at Johnes *Sidney* népszerű operetjét. Az első este zsúfolt, második estén félház volt. Az érdeklődésnek ez a megcsappanása éppen nem meglepő, mikor első estén bérletfolyamban, második estén bérletben *szelvények érvénytelenségével* nyomban lejártnak egy amugy is jórészt már lejátszott operetet. *Mimozát Rátonyi* Tilla énekelte szépen, sok ügyességgel és biztossan. — *Szelestey* Elza *Molly*-ja érdekes zsanerű alakítás volt. John *Sidney* ról irták, hogy a népszínházi próbákon erősen debakált *Fedák* Zsuzsa és *Kovács* clawn-szerű játéka mellett — ezt tartja az angol operet millieu-jébe illőnek. Természetesen vidéken, de még nálunk a fővárosban is merésznek tartjuk ezt az újítást. Mert divat, még pedig nagyon új divat és ezért első látásra — visszatetsző. — *Nagy* Margit eleven *Juliet*je tetszett. *Radnay* Zsuzska bájos *Arany virág* volt. — *Gulyás* (Vun-csi) személyeskedő kuplézása a jó izlés rovására, rontotta az ő szépen megérdemelt népszerűségét. A többi szereplők egyenként igyekeztek sikert elérni, de a

darab rendezéséből annyi nembánomság látszott, hogy ezt már este megreperálni nem lehetett.

Hétfőn, márc. 4-én, a „Próbaházasság” ment félház előtt, gyenge előadásban.

Kedden, márc. 5-én, a „Dolovai nábob leánya”, a Gabányi-fiúk jutalomjátékául került színre. Az előadás jól gördült, ez frissítette fel némileg az üres háznak nyomott hangulatát. — **Gabányi** István Tarján Gida egyéniségét a színpadon nem tudja elfogadhatóvá tenni, a szerephez szörnyen fiatal mint egyén és mint színész. — **Gabányi** László sikere annál nagyobb volt Bilitzky kedves és hálás szerepében. — **Gyurman** (Jób Vilma) jól játszott, toaletti ismét kirittak a szerep keretéből. — **Radnay** Zsuzska Szentirmainét annyi invencióval, természetes egyszerűséggel és nobile temperantummal játszta, hogy nyílt színen is tapsot kapott — igazi, értékes tapsot. **Gulyás** Merlin-je tünt még ki.

Szerdán, márc. 6-án, „Virágfakadás” mint lever de rideau előzte meg „Tündérlak Magyarhonban” népszínművet. Szerdán népszínmű és népszínmű előtt lever de rideau: ezek után elképzelhető az üres ház. Az előadás sem érdemelt jobbat.

Csütörtökön, márc. 7-én, „Vigécek” ment félhellyárrakkal az előző ház előadásához mérten valamivel értékesebb színvonalon. Már a minőt a darab maga is igényelhet.

Pénteken, márc. 8-án, jubiláris előadás volt. **Latabárné** a társulat komikája és egyik jeles és népszerű tagja színészkedésének 25. éves fordulóját ünnepelte az az intelligens közönség, amely ez estén nagyrészt azért jött el a **Görög-rabszolgá**-hoz e szezonban harmadszor is, hogy **Latabárné** mellett tüntessen és művészetét honorálja. Remek habérkoszorút nyújtottak fel az ünnepeltnek. Ez este nevezetessége egyébként eseményekben nagyon gazdag volt. **Aspasiát**, **Szelestey** Elza játszta nagy tetszéssel, táncait és énekszámait nem győzték eléggé ujránzni. — **Nagy Margit** **Irise** ma is kedves volt. — **Rátonyi** Tilla a szép **Antonia** hercegnő alig pár perccel még a közönséget hódította a megjelenésével mindjárt tapsot aratva — nemsokára a színpad mögött oly rosszul lett, hogy szerepét nem folytathatta. Helyette nyomban **Radnay** Zsuzska vállalta el a szerepét. **Radnay** kisaszonyt immár kinevezhetnék a társulat v. b. t. és általános — beugrójának. — Mükedvelő is játszott ez estén, **Friss** Heimann énekelte **Diomédet** szépen és melegen. Az előadás a színpad közti nagy zűrzavarban össze-vissza ment. — A második felvonás végén **Szelestey** és **Nagy Margit** tánc fináléja előtt leszaladt a függöny, a zenekar sokszor mű botorkálást végzett. **Furcsa**, hogy egy idő óta az egyes erők bármennyire is igyekeznek, oly ensemble-ba jutnak, hogy a siker jó leve — mondjuk — el van fojtva.

Szombaton, március 9-én, „New-York szépe” ment nagy és zajos siker mellett. A címszerepét **Rátonyi** Tilla hirtelen közbejött betegsége miatt **Szönyey** Ilona, a kassai színház egyik elsőrendű énekesnője, játszta. Ma vasárnap is ő fogja játszani, mert a darabot nagy sikere után ma megismétlik. Zajos ovációval tüntettek **Szelestey** Elza (Fifi), **Nagy Margit** (Cora) **Radnay** Zsuzska (Cissie), **Gulyás**, **Rédey**, **Jakab Szentiványi** és **Gabányi** László sikere mellett.

Színházi hírek.

A jövő hét műsorában megismétlik a „Kis szökevényt” **Carmenita** szerepében **H. Serfőzy** Etellel.

Ocskay brigadéros nagy előkészületek után lehet, hogy jövő hét szombatján kerül színre. A karmester már tanítja a szebbnél-szebb kuruc dalokat, az első felvonás tárgyát jelenetét teljesen a vigszínházi szerint rendezik. A szereposztás a következő: **Ocskay brigadéros** — **Halasy** Béla, **Tisza** Ilona — **Gyurman** Alice, **Oztoróczy** — **Szentiványi**, **Pyber** vikárius — **Gulyás**, **Szörény** — **Gabányi** László, **Tisza** Jutka — **Nagy Margit**, **Dilli** — **Radnay** Zsuzska, **Ocskay** Sándor — **Krasznay**, **Tarics** — **Gabányi** István, **Jávorka** Adám — **Kovács**.

Jutalomjáték **Gulyás** Menyhért, társulatunknak ösmert komikusa és rendezője, csütörtökön, f. hó 14-én, tartja meg jutalomjátékát, mely alkalmából **Guthi** Soma és **Hegedűs** Gyula kacagtató bohózatát, a „Dr. Szeleburdi”-t adják elő. A darab, mely Ujhelyben még ujdonság, a Vigszínháznak állandó kasszadarabja volt.

Irodalom.

Az „**Adalékok Zemplénvármegye Történetéhez**” c. havi folyóiratunknak 1901. évi, egyszersmind a VII. évfolyamnak márciusi füzetét a következő tartalommal jelent meg: 1. Örlőkő-lelet a Retel-pataka mellett. Irta: **Dongó Gy. Géza**. — 2. Zemplén-vármegye történelmi földrajza (XXXI. közl.). Irta: **Dongó Gy. Géza**. — 3. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (62. folyt.) Latinból: **Matolai** Etele. —

4. Történelmi jegyzetek Zemplén-vármegyéről. (62. folyt.) Latinból: **Dongó Gy. Géza**. — 5. **Babotsay** Izák naplója. (13. folyt.). Közli: **Hubay** Kálmán. — 6. **Szirmay** András naplója. (56. folyt.). Közli: **Karsa** Ferenc. — 7. Adatok **Páczin** és a **páczini** kastély történetéhez. (4. folyt. és vége) Közli: **Lojda** József. — 8. **Leveles-láda**. A **Bakócs-kódekből**, (I.) Közli: **Dragóner** Béla. — 9. **Boeskey-irományok**. (III.) Közli: **Dongó Gy. Géza**. — 10. Adatok **B-Keresztur** helyrajzához. Közli: **Dongó Gy. Géza**. — 11. **Rákóczy**-adománylevél 1621-ből Közli: **Dongó Gy. Géza**. — 12. Recenziója a „**Hegyaljai városok** statutumai”-nak. **Ujlaky** Istvántól. — 13. **Irodalom**: **Háromszék-vármegye** Nemes Családai stb. 14. **Tárca**: **Sváb** telepesek a zempléni Krajnán. Közli: **Dongó Gy. Géza**. — 15. Az 1831-iki parasztlázadás történetéhez. (4. folyt.). Közli: **Dongó Gy. Géza**. 16. **Csarnok**: **Népszokások**. Irta: **Bihary** Emil. — 17. **Rege** az „**Izra-tó**”-ról. Irta: **Marikovszky** Pál. — 18. A szerkesztő póstája. — A havonként 2 iven megjelenő „**Adalékok**” előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 4 kor. 80 fillér. — **Melegen ajánljuk mindenkinek, a kit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főképp pedig ajánljuk a vármegyebeli községek figyelmébe, már csak azért is, mert ebben az évfolyamunkban folytatódik a községeknek külön-külön történelmi és helyrajzi ösmertetése. — Az előző évfolyamokhoz díszes könyvtáblákkal folyton szolgálhatunk. Ára 1 kor. 80 fillér, postai küldéssel 1 kor. 90 fillér.**

„Talpra magyar!” cím alatt még e héten hagyja el a sajtót egy igen jeles szavalókönyv, melyet a „**Szegedi Napló**” ad ki. A tanítóknak kik iskoláikban, március 15-iki, avagy október 6-iki ünnepségeket rendeznek nemkülönbön az egyesület, melyek a nemzeti ünnepeket, valamint **Kossuth**, **Petőfi** és a honvédek emléknappal szavalatok megtartásával ülték meg, gondot okozott a magyar költészetben, eme nagy halom nemzeti kincsben, az alkalmas költemények keresése. Olykor egy esomó könyvet kellett drága pénzén vásárolni és azt átlapozni. Ezen a munkán könnyíteni óhajtott a „**Szegedi Napló**” kiadója és a fenti cím alatt, az ilyen nemzeti ünnepekre alkalmas költemények gyűjteményét adta ki, mely magában foglalja a magyar költészet remekait. A könyv ára 2 korona bérmentve külvő, ha a pénz előre beküldi a „**Szegedi Napló**” kiadóhivatalának.

A **Vadászat és Állatvilág** ez évi első száma **Parthay Géza** szerkesztésében következő érdekes tartalommal jelent meg: **Hetvenyi** Géza: **Állatvilág** a laboratóriumban. **Dorning** Henrik: **A Csonttollu** madár. **Vlachovics** Auxentius: **Valami a tűzikékről** **Kardos** Árpád: **Egy egyszerű de jó aquarium**; **A hangyák és rabszolgák**. **Fónagy** József: **Vadász calafintaságok**. **Bársony** István és ifj. **Bartai** Aurél: **Még valami a nyulról**. **Born** Frigyes báró: **A kotorek ebek idomításáról**. **Szalkásszörű** foxtierrier szuka **Balay** Boldok: **A damaszt és acél, mint fegyveresanyag**. **A kis vízeseit**: **Az országos ebtenyésztő egyesület felhívása**. **Az idei tenyészvizsla, foxtierrier és tacsó versenyek**. **A lap tiszteletbeli főmunkatársa**: **Bársony** István; **az ebtenyésztési részt** **Buzzi** Géza Félix vezeti. A „**Vadászat és Állatvilág**” évi előfizetése 8 kor. Mutatványszámot ingyen küld a lap kiadóhivatala (Budapest, VII., **Rottenbiller-utca** 30. sz.)

Sopróciroktermelés. Irta: **Szalay** János. A művet, melyet szerző az újabb tapasztalatokkal kibővített, dícsérünk főlegesen; régi tanácsadója az minden ciroktermelőnek. Irója az országban legrégbben foglalkozik a soprócirok termelésével és a ciroktermelés meghonosítása jóformán a szóban levő mű első kiadásának következménye. A kis munka a **Franklin-társulat** kiadásában mint a „**Palusi Könyvtár**” 53 kötete jelent meg Ára: 1 korona.

Az „**Adalékok**” 1900. évi februári füzetét becserejlük egy 1901. évi „**Zemplén**” naptárral. **A kiadóhivatal.**

Szenásy, Hoffmann és Zarsa
párisi és lyoni selyemgyári raktára
Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

Tiszta selyem, sima liberty, minden színben mtrje 90 kr. Lyoni foulard és nyomatott pongis 65 krtól fölfebb. Tiszta selyem nyomatott liberty 1-10 krtól fölfebb. **Louiseine**, popeline soleil egész ruhákra minden színben. **Louiseine-chiné**, gazé chiné és soyeuse-chiné a legújabb kivitelben blouzek és egész ruhákra.

Minták vidékre kívánatra pontosan küldetnek.

Egyesületi élet.

A bodrogközi kaszinó rendez évi közgyűlést f. é. febr. hó 24-én tartotta meg **Senyenyey** István báró elnökle mellett, mely alkalommal határozatba ment a **kaszinó házi kezelése**. — Megvizsgáltatt a lefolyt évrnek zárószámadata, mely 45 kor. felesleggel zárult. — Végül megejtették a tisztikar választását, és pedig megválasztották nagy lelkesedéssel elnöké: **Sennyey** István bárót, alelnökké: **Benecik** Istvánt, igazgatóvá: **Szkiitsák** Istvánt, titkárrá: **I'sépy** Zoltánt, háznagyá: **Egry** Eleket, ügyészé: **Fuchs** Emil dr.-t, pénztárossá: **Németi** Jánost, könyvtárossá: **Steinfeld** Istvánt.

A sátoralja-ujhelyi első betegsegítő egyesület részére 1900. év folyamán adakoztak: 40—40 koronát: **Takarékpénztár**, **Közp. Takarékpénztár**, — 30 koronát: **Kereskedő** ifjak, — 20—20 koronát: **Népbank**, **Polgári Takarékpénz-**

tár, **Widder** Gyu'a, — 10 koronát: **Haas** Fülöp, — 8 koronát: **Zinner** Adolf, — 4 koronát: **Szües** Jenő, **Magasiner** Emil, **Herzog** Leopold, **Grünberger** Adolf, **Kellner** Sámuel, — 3 kor. 60 fillért: **Friedmann** Lajos. — 3 koronát: **Schwartz** D. Ignác, — 2 kor. 88 fillért: **Weise** Emil, — 2—2 koronát: **Klein** Pál, **Reichard** Armin, — 44 fillért: **Keller** Mór.

Fogadják a nemesszivü adakozók kegyes adományaiért az egyesület nevében leghálásabb köszönetünket.

Sátoralja-Ujhely, 1901. márc. hó.

Keleti Jenő
e. titkár.

Reichard Armin
e. elnök.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Istenben boldogult nővérem temetése alkalmával megnyilvánult nagy részvétét a leghálásabb köszönetem fejezem ki mindazoknak, akik a bekövetkezett rossz idő dacára is voltak szivesek feledhetetlen drága halottunk végző gyászszertartásán oly szép számmal megjelenni. **Sztropkó**, 1901. márc. 7.

Csöke Gézáné, szül.
Bartay Anna.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— Rovatvezető: **Molnár** Gyula. —

Kéziratok rovatvezetőhöz Sátoralja-Ujhelybe küldendők.

Barthay Mária. †

E hó 4-én kisértük ki örök nyugvó helyére **Barthay Mária** tanítónőt, kinek hervadhatatlan érdemei a sztropkai állami iskola megnyitásával kezdődtek és fennmaradnak koporsója bezárta után is.

Barthay Mária felette szerény, de buzgón törekvő munkása volt annak a nagy horderejű intézetnek, melynek magasztos célja a népnevelés. Hivatását lelkiismeretes pontossággal betöltvén, napnap után oktatta az apró szivecskébe a hazaszeretet magasztos eszméjét határszéli végváruinkban.

Észrevétlenül surrantak el előttünk az évek számai a nélkül, hogy a szorgalmas munkás megbecsülhetetlen munkáját kellő méltánylásban részesítették volna.

Most, a mikor tudjuk, hogy nincs többé közöttünk, vesszük észre csak, hogy mit veszítettünk el a boldogultban. Csak most vesszük észre a fáradtságot nem ismerő kertész odaadó munkásságának bőven termő gyümölcsét; most, a mikor hálnkat vele szemben már le nem róhatjuk.

Csak most látjuk, midőn a dusan megkoszorozott koporsó mellett hullatjuk a mély fájdalom könnyeit, hogy a végtiszteletére összejött halotti gyülekezet között mily tekintélyes számot képviselnek a megboldogult tanítványai, a kik idegen ajkuk dacára is immár az iskola falai között elsajátított magyar nyelvet kedvvel és szeretettel beszélik!

Ezek a hű tanítványok összerakták filléreiket és egy igen szép nefelejts koszorút helyeztek el feledhetlen tanítónőjük koporsójára, melynek kék moaré szalagján aranybetűkkel e felirat volt olvasható: „**Felejtethetlen tanítójuknak hálás tanítványai.**”

A hálás tanítványok koszoruja mellett szerető kartársainak, rokonainak és számos tisztelőinek koszorúi, az igaz részvétnek eme önzetlen jelképei borították koporsóját.

A temetést r. k. szertartás szerint **Martényi** Andor, bányavölgyi plébános a helybeli Szt. Fer. rendiek segédletével végezte, a gondnokság, a tantestület, az áll. isk. fekete zászló alatt kivonult növendékei és az intelligencia mély részvéte mellett.

Künn a temetőben a szertartás végzetével **Sváby** István, igazgató-tanító,

szépen átgondolt szavakban mondta el a Barthy Mária érdemeit, kiemelve, hogy neki köszönhető, hogy a magyar beszédet most már mindannyian, a kik tanítványai voltak, megértik.

Hogy mennyire szerette a megboldogult tanítványait, igazolja az a körülmény is, hogy hátrahagyott végóhajában ezekről is megemlékezve, jóságosan inti őket a hazaszeretetre és erényességre.

Barthy Mária Kassán született 1864. júl. 18-án. Ott végezte iskoláit és ott nyerte tanítói oklevelét is. Mint oklevelés tanítónő Sztropkóra neveztetett ki s 15 éven keresztül itt tanított és nevelt sok derék honleányt a magyar hazának!

A halál csaknem az iskola padjai között találta, mert súlyos betegsége dacára is feljáromatott növendékei közé mindaddig, míg betegsége az ágyhoz nem bilincselte.

Legyen könnyű a föld felette, áldott emléke pedig legyen sziveinkbe vésvé örökkön örökké! **Ungváry Ede.**

A mese a reáliáknál.

(A víz és alkotó részei.)

Eleny és Köneny.

Két jó pajtásról mesélek ma nektek.

Az egyiknek a neve Köneny, a másikat Elenynek hívják. Ha kimentek a folyó és patak partjára, ha benéztek a kutba, ha nyárban beborul és esni kezd, legott meglátjátok a két barátot, abban az elválhatlan szeretetben, a melyben élnek egymással. Nem hagyják el egymást könnyen, de ha kénytelenek elválni egymástól, annál mélyebb szeretettel kötnek ismét barátságot, ha alkalom van rá. Ha elváltak élnek, nagyon különböző életmódjuk van. A Köneny, mint könnyű fiókó, légi utra száll, és felemelkedik oly magasan a levegőbe, a honnan nem könnyű leesni a kelmét. Pajtása, az Eleny nem kalandozik el oly magasra, mert ismerős rokona van mindenütt a levegőben, ő tehát itt is ott is van, és nem is oly nagyon búsul, hogy elhagyta a Köneny, mert nagyon hamar kész kötni barátságot másokkal is. Az embereknek és az állatoknak nagy kedvelője s oly mester, hogy megfesti a vérünket szép pirosra, s melegíti testünket. Minduntalan ott van az ember az állat orra és szája körül, s a levegővel együtt beszívjuk a tüdőnkbe, hogy ott, mint vérfestő és melegítő végezze a munkáját. Ott új barátságot is köt egyik pajtásával, a Szézennyel, s együtt illanak ki ismét onnan. De hogy meg ne ismerjük, átváltoznak mindketten, s egy harmadiknak a ruháját öltik fel: a Szézeny. Mint szézeny aztán bolyongnak a levegőben, s bizony nem szeretjük így őket, mert a hol sokan gyűlnek össze, ott nem jól érzik magát az ember, mintha fojtogatnák az embert. Mintha tudnák ezt, kerülnek a nyílt helyeket s pincékbe, zárt szobákba, mély gödrökbe vonják magukat, hol nem háborgatja őket senki. Az a baj azonban, hogy ott aztán gyilkosok módjára lesbe állanak, s ha ember vagy állat oda merészkedik, gyakran egy pillanat alatt megfojtják. Ezt a Szézeny barátságot azonban mihamar megújítja a jótévő Eleny s igyekszik szabadulni rossz indulatu barátjától. Ilyenkor elesalja a kertbe, a mezőre, erdőbe. Ott addig beszél neki, míg rá nem veszi, hogy bele bujjanak valamely növény levelébe, ha ez sikerül neki, akkor győzött: a nap sugara ott fogja a szézeny és a növény felszívja, az Eleny pedig vickándozva kibúvik onnan, mert reá nincs ott szűkség. Gyakran azonban újtokban meglepi őket az eső. Az Eleny ezt se bánja, ez is jó alkalom, hogy új ruhát öltsenek. Az eső ugyanis mindkettőjüket a földhöz tuszolja s ott, mint szézeny viz a földben, ha mézre akadnak, felbontják azt s magukkal cipelik. Ha aztán ez a víz valahol a föld alatt barlangra akad, ott lecsapeg a barlang aljára, de a szézeny itt megvált a víztől, ott hagyja és elszáll. Erre a víz is ott hagyja a magával hozott meszet s elfolyik. Így aztán minden cseppecskével ez történvén, az ott hagyott méz felülről és alulról jégcsapok módjára, óriási csapokká növekszik, s az egész barlang területén különféle alakot mutatnak. Ez a cseppkő, a barlang: cseppkőbarlang, a szézeny munkája. Máskülönb az Eleny ott ólalkodik mindenütt a szobánkban is s ha nem vigyázunk, bajba keverhet. Így például nagyon haragszik a rendetlen gazdasszonyra. Ha látja, hogy az nem tartja rendben a kanalat, villát, kést, nosza, ott terem és ha a kés nedvesen maradt az asztalon, azonnal marni kezdi azt, ha pedig a szekrény megé esik és a gazdasszony ott hagyja, bizonyosan úgy összemarja, hogy tisztára veres por lesz rajta és nem tisztítják meg egy könnyen. Így tesz minden edényre is, ha arra nem vigyáznak. No meg, ha ceetes, vagy savanyu létől nedvesen marad ott a kanál, vagy rézfazék, azt egész kékre rágja s ha ez a kékpör aztán életünkbe kerül, könnyen megmérgezhetheti az egész családot. Most még halljátok valamit az Eleny barátjáról, a Könenyről. Mondtam már, hogy nagyon könnyű fiókó, ezért az emberek gyakran befogják, hogy dolgozzék, még pedig úgy, hogy bele bujtatják egy nagy-nagy zsákba, a melyben egy kisebb torony is elférne. Ez a zsák selyemből vagy gummival bevont gyapot kelméből készül. A zsákon nem hagynak annyi lyukat sem, a merre a tű átférne, mert a Köneny, a milyen furfangos kópé, menten kibújna rajta. Mikor már tele van vele a zsák, akkor az alsó végét hirtelen bekötik, hogy el ne illanjon. Igen ám, de mondtam már, hogy ő kelme nagyon könnyű, s úgy megy fel a levegőbe, mintha csak lajtorja volna rajta. Ezt kitanulták már az emberek, s nehogy a zsákot is felvigye magával a levegőbe, erős kötelekkel át és át kötöztetik azt és a kötelek végeit a földbe vert cölöpökhöz erősítik. Így aztán ott hímálja a zsákot a levegőben, de elszabadítani nem tudja. Jönnek aztán az emberek, hoznak egy nagy kosarat, abba bele raknak enni és innivalót az utra és sok más tudományos műszert, végül, ha jól felöltözködtek bundákba, két-három ember beleül a kosárba, a kosarat oda kötik a zsák köteleihez, egy ideig még tartják, aztán elbocsátják. Most a Köneny emeli a zsákot a magasba, fel-fel, gyakran a felhők felett is, a míg a kosárban ülő emberek jónak látják. Ott a magasban a tudósok megméri a hideget, mert nagyon hideg van ám ott, feljegyzik a szelet, hogy honnan fúj és sok más tudományos feljegyzést eszközölnek, és ha le akarnak jönni, bizony csak úgy segítenek magokon, hogy a befogott Köneny egy részét kibocsátják az arra alkalmas maradván benn, szállni kezdenek a föld felé, mert már nem bírja őket a megfogózkodott Köneny oda fönn. Nagyon szép egy ilyen légi utazás, de veszélyes is ám. Mert ha nagy szél kerekedik hirtelen, az elkapja a hajósokat és viszi, viszi messzire, gyakran a tengerbe csapja és ott lelik halálukat. Azután, a milyen furfangos a Köneny, csak arra les, hogy egy mákszemnyi szikra pattanjon ki valahonnan, melynek melegénél ő a körülötte mindég ólalkodó Eleny pajtásával legazonnal egyesül, és akkor vége mindennek, a hajósok lezuhannak a roppant magasból és szörnyet halnak. Ezért a tulajdonságáért, hogy olyan mohón szeret a tűznél az Elenyvel egyesülni, kedvére járnak aztán és meguyjtják. Ő pedig oly melegen köt újra barátságot az Elenyvel, hogy ég és ég, a meddig csak tart belőle, de nem világít valami élénken, pedig az ember azt is kívánná tőle. Segit azonban ezen is az ember. Hozza bocsát Szézeny, az Elenynek előbb leirt barátját, s mikor úgy hárman lánognak egyszerre, oly világgosságot terjesztenek, hogy az emberek a nagy városok utcáit, boltjait és más helyiségeit világitatják velök minden este. Mikor így ég a Köneny, lessük meg, mi lesz belőle, hová vész el, hol tűnik úgy el szemeink elől? Ha így vizsgáljuk, nem jönnénk rá egy hamar. Egy üveg darab azonban hamar kiségit minket. Tartsuk azt fenn a láng felett s azt fogjuk tapasztalni, hogy nedves lesz a lángtól. Nem esodálatos! Pedig így van. Ő kelmék ketten, ha tűzben egyesülnek, vízzé válnak s ez a barátság aztán olyan állandó, hogy egy könnyen nem lehet őket elzavarni egymástól.

Zselvay B.

A rovatvezető póstája.

Zs. B. Köszönöm . . . újdonság, de igen jó . . .

CSARNOK.

Gsüggedés.

Érzem, tudom, hogy mindhiába
Imádkozom szerelmeért;
Hiu reménység, dőre álom,
Hogy valaha szivemre zárom,
Hogy valamikor tán megért.

Óh érzem én, hogy kis szivébe
Soh'sem fogad be engemet,
Hogy szép szemének sugarából,
Ajkának édes, lágy szavából
Soh'sem lángol ki, hogy — szeret.

Pedig ha tudná, hogy szivemnek
Utolsó édes álma ő,
Hogy nélküle, szerelme nélkül,
A boldogságból, üdvösségből
Nekem nem hozhat a jövő!

Óh, hogyha tudná! . . . Mindhiába . . .
Mást mond az areza, mosolya . . .
Megírva áll a sors könyvében,
Megírva áll az réges-régen,
Hogy nem leszek boldog soha!

(Sárospatak) Farkas Andor.

Alkonyat volt . . .

Alkonyat volt. Leszálló nap fénye,
Bibor kendőt vont a fák fejére.

Bucszó dalt fülemile zengett,
Csergő patak halk morajja mellett.

Ábrándoztunk patak partján ülve,
Tekintetünk a kék égen csügge.

Kék égről szállt fehér lilomra . . .
Ráhajoltál ölelő karomra.

Elnéztem a patak tükrén orcád,
Mig te kezem kis kacsódba tartád.

Piros ajkad patak vizén mintha
Szépen fészlő bimbócska lett volna.

Megigézve néztem azt a rózsát,
Aztán közel, közel hajlék hozzád.

Könyörögtem: „Jerünk szedni epret,
Nem bántad, de . . . „csak egyetlen egyet!“

(Ujhely.) Farkas Dezső.

Önmagamról.

abból az alkalomból, hogy a „Bodrogközi Rigólatka Kalács“ megjelent!

A „Bodrogközi Rigólatka Kalács“ születését, azaz hogy kisülését 99 ágyu elstése nem jelezte ugyan és már is összeesküvést szöttek ellene az amériká menyecskék.

— Könyv ez, atyámfiai! de nem a bölcsegről, hanem a „döröség“-ről — mondják.

Hát mi az a döröség?

Semmi egyéb, mint az, hogy mikor Amerikában a föld tulsó oldalán a kivándorolt magyar négykézláb buvik reggelenként a föld alá szentet ásní: akkor itthon leszál a nap. A nap leszál, de az itthon maradt amériká menyecskék fonóbáljában kigyúl a lámpafény, megszólal a malac banda talpalávalója, tart a dinom-dánom reggelig, futja az amériká pénzéből, mit az öreg küldött haza. Már mindenki hazaszéled, mert hajnalik. Csak az amériká menyecskék fogódnak még körbe s huzatják:

Bárca ez az éjszaka,
Szent György napig tartana . . .

Két-három apró gyerek pedig sírva kél fel az ágyból otthon: nincs a ki megcsókolja, a ki megfésülje . . . Szegény elhagyatottak!!

Igaz ez a kép. Ezt mondja az én könyvem. No meg egyebet is . . .

Az egyik veterán tanító gyűjtőívemet ezzel a megjegyzéssel küldi haza: „K. Öcsém, ha a kormány nem adna utlevelet, nem mennének annyian ki!“ . . .

Szegény pályatárs! A kormánynak nem keltenek „fehér rabszolgák!“ Megszűnt a Dózsa lázadása után következett korszak: szabad költözödni! De meg aztán a baj alapja ott volna keresendő, hogy reggeli harangszóra a tanító a pappal, meg egy 70-80 közt járó öreg asszonnyal, hárman mennek a templomba; 30 férfi pedig a — korcsmába tart!

A másik kollega meg már viccel, de azért nagy becsületudással küldi „a cipő“-ért az egy koronát. Azt mondja, minek állítom én meg az atyafiakat, hisz ha kivándorolnak is ezek a beretvált képű, kurtahaju hunnok Amerikába, jön helyettök Galiciából göndör huncutkás, kaftános szaracén elég, ne busuljanak!

Hát igaz öregem, hogy jön, de ez nem sokat hoz a konyhára! — Különb hozzáteszi, hogy: Tisza-Luczról nem megy ki senki, bár egy pár deportálni való, mint mindenütt, ott is akadna.

De most jön harmadiknak egy szép barna amériká menyecske. Kér egy debreczeni kalácsot, hallja, hogy itt olyan van. Megmutatom a könyv címét és felolvasom neki a 25. lapról az „Amériká menyecskék nótájá“ t.

— No! ezt is jó madár írhatta, — felel ő és elment. Nem izlett neki a „Rigólatka kalács“.

Fogy azért!

Arany János „bölcse“-ről könyvet irt tudósának a cicája a fogyó holddal, sarlóvá hajoltan, éhen pusztult el.

Az én döröségről irt könyvem után minden postaérkezéskor begörög 1-2 korona . . .

Vidáman pattog a tűz a kandallóban, fel-fel veszem a cirmost a tűzhely mellől, meg-meg tapogatom. Tíz napja hogy veszik a könyvet, — hála neked óh Muzsám — s az én cicám már hájat ereszt! . . .

(A.-Berecki) **Berecz Károly, id.**

Közgazdaság.

Néhány szó

a Tokaj-Hegyalján létesítendő borértékesítő vállalat kérdéséhez.

Irta: Éva Ödön.
IV.

A pincészövetkezetnek, mely megfelelő módosítással a földmivélsügyi m. kir. minister 1899. évi 8141. számú leirataival kiadott Alapszabálytervezet* elfogadása mellett az előbbi közleményben vázolt dimenzióban alakulna meg, feladatát képezni:

1. A kisebb bortermelő szövetkezeti tagok új boráinak (mustjának) megvásárlása.

2. A nagyobb bortermelő szövetkezeti tagok boráinak, míg ezek megvételébe belebocsájtásuk — eladásra való közvetítése.

3. A szövetkezeti tagoknak még meglévő és felügyelet, illetve ellenőrzés alatt álló boraik árnyában adandó előlegek nyújtása.

4. Tagjainak kivételes esetekben szőlőművelési célokra szolgáló személyi hitel nyújtása — a mennyiben az országos központi hitelszövetkezet, a saját maga részéről megállapított feltételek mellett e célra a pincészövetkezetnek megfelelő összeget bocsájt rendelkezésére.

5. A szövetkezeti tagoktól vásárolt, avagy közvetítésbe vett boroknak értékesítése és pedig:

a) szabadkézből nagyobb tömegekben;
b) három havonként tartandó borárverések útján;

a) kismértékben történő elárúsítás és kimérés útján.

6. E fontos feladatok eredményes megvalósítása érdekében a külföldi borkereskedőkkel és belföldi fogyasztókkal a konzulátusok, illetve alkalmas kiküldöttök útján és erre szolgáló reális eszközök felhasználásával állandó összeköttetést létesíteni s ezt fenntartani.

Nehéz feladatok ezek! De helyes megoldásuk korántsem oly nehéz, mint az a helyzet, mely a mostani mitsmentevés melle' reánk, bortermelőkre várakozik és épp azért helyénvaló dolog, hogy velük kellő részletességgel foglalkozunk s lassuk miképp történhetnék.

I. A borvásárlás.

A pincészövetkezet Sátoralja-Ujhely székhelyével s mondjuk 200,000 korona alaptőkével — tehát ötszörös felelősség mellett 1 millió (szükség esetén tízszeres felelősség mellett 2 millió) korona hitelképességgel — megalakulván, működésük kiterjeszti a Tokaj-Hegyalja borvidék összes községeire.

Székhelyén a megvásárolt must terjesztéséhez és a borok felraktározásához alkalmas pincéket létesít s a szükséghez képest egyes csomópontokon gyűjtőpincéket tart fenn, hol a bevásárolt must ideiglenesen elhelyeztetik, esetleg megfelelő szakszerűséggel ki is erjesztetik.

A pincészövetkezetnek az új borok bevásárlása képezvén első és fő feladatát, ezt megelőzően az igazgatóság első sorban megállapítja, hogy a szövetkezet abban az évadban mennyi bort, mily összeg erejéig vásárolhat? E célból a szövetkezeti tagok október 1-éig bejelentik a telepítési év és termő terület megjelölésével a viszonyok mellett remélhető minimális és maximális terméseiket s egyszersmind bejelentik az előleg iránt támasztható igényeiket.

Már most ezek a bejelentések, továbbá az előlegesen alkalmazott szemlék, valamint a szövetkezetnél a tagok termőterületéről lehető pontossággal vezetett nyilvántartás egybevetéséből az igazgatóság meghatározza azt az összeget, mely a rendelkezésre álló hitebből 50-75% mellett mint előleg kiosztható s ennek kapcsán egyszersmind megállapítja a bevásárlásra fordítható azt az összeget is, melynek keretén belül a szövetkezet bevásárlásait teheti az 1-2-3-10-20 vagy több hordó termékkel bíró szövetkezeti tagnál és pedig kivétel nélkül egyaránt, de a bor bíráló szakbizottság minősítése szerint az igazgatóság részéről felállított osztályzatnak megfelelő egységár mellett. Vagyis, ha például az október 1-ig beérkezett jelentések alapján a 2000 hold területet képviselő tagoknak középátlaga, azaz átlag 15 hordó termésre van kilátásuk: akkor a szövetkezet kezelése és ellenőrzése alá 30,000 hordó bor kerülne, melyből — ha 15 ezer hordó után kívántatnék előlegnyújtása s foltéve, hogy az ár hordónként 90 koronában állapították meg — úgy 50% előleg mellett 575,000 k. szükségeltetnék előlegek szétosztására s 325,000 k. maradna mintegy 3000-3500 hordó bor megvásárlására és egyéb cimeken előfordulható szükségletek fedezésére.

Természetesen nagyban variálódhatik ez a

számítás, különösen a nagyobb átlag-termések vagy az előlegek iránt általánosabban nyilvánuló igények esetén; de nyilvánvaló, hogy egy ily szövetkezet még ezen nem várt esetben is képes lesz tagjainak 30-50%-ig előleget juttatni, s helyzetükön a legszükségesebb időben segíteni.

Hogy azonban a tagok boraik értékének meghatározásánál meg ne rövidítenek, hanem lehetőképp méltányos és igazságos elbánásban részesüljenek, az igazgatóság a szövetkezeti tagok kebeléből borbíró bizottságot választ.

De erről és egyebekről majd jövő közleményemben.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1900. évi okt. 1-től. —

Indul Ujhelyből:

Budapest felé	
Reggel gyors v.	7 óra 28 perc.
Délután személy v.	12 óra 13 perc.
Délután gyors v.	4 óra 02 perc.
Este vegyes v.	9 óra 10 perc.

Kassa felé	
Reggel személy v.	7 óra 06 perc.
Délután személy v.	1 óra 15 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.

Mező-Laborcz felé	
Reggel vegyes v.	7 óra 06 perc.
Délután személy v.	1 óra 35 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.

Csap felé.	
Reggel vegyes v.	7 óra 39 perc.
Délután gyors v.	1 óra 10 perc.
Délután személy v.	5 óra 06 perc.
Este gyors v.	8 óra 46 perc.

Érkezik Ujhelybe:

Budapest felől	
Reggel vegyes vonat	6 óra 33 perc.
Délután gyors v.	12 óra 55 perc.
Délután személy v.	4 óra 39 perc.
Este gyors v.	8 óra 14 perc.

Kassa felől	
Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v.	2 óra 52 perc.
Este vegyes v.	8 óra 31 perc.

Mező-Laborcz felől	
Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v.	3 óra 30 perc.
Este vegyes v.	8 óra 31 perc.

Csap felől.	
Reggel gyors v.	6 óra 54 perc.
Délután személy v.	11 óra 53 perc.
Délután gyors v.	3 óra 41 perc.
Este vegyes v.	7 óra 56 perc.

Városi és községi ügyek.

* **Fősorozás eredménye.** Sátoralja-Ujhely város, a távollevő hadköteleseket nem számítva, előállított és megvizsgáltatott összesen 174 egyént, kik közül bevétel 62 és így az évi százalékos 34 percent. Az ujhelyi járásbeliek holnapról kezdve állanak sor alá.

* **Helypénz.** A kereskedelemügyi kir. minister a Sátoralja-Ujhelynek engedett évi 6 állatfelhajtásos heti vásár helypénzét nagy állat után 10 fill., borju után 6 fill., sertés után 4 fill. esikő, szamar, öszvér, juh, ürü és kecske után is 4 fillérből állapította meg.

* **Gyümölcsfa kiosztása.** A földmivélsügyi kir. ministertől Ujhelynek ajándékozott gyümölcsfaeseményeket a polgármester már holnapról kezdi kiosztatni a jelentkezőknek a város gazdájával.

* **Állatvásár.** Ujhelyben f. hó 5 én tartották a rendes havi állatvásárt. Az olvadásos esős időjárás és rossz út miatt a vásár bizony igen gyenge volt. Mindössze 389 darab szarvasmarhát hajtottak fel a Heckére, a melyből elkelt 56 darab.

* **Állami anyakönyvi statisztika.** A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1901. márc. 2-től 1901. márc. 9-ig a) házasságot kötött: 2 pár; b) kihirdettetett: 2 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 14 esetben; d) elhalálozott: 13 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész

4591/901. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.
A 10 fősolgabirónak és Sátoralja-Ujhely r. t. város polgármesterének.

A gyümölcsfa tenyésztési tanfolyamok megtartása tárgyában 12313 szám alatt kelt földmivélsügyi ministeri intézkedést, úgyszintén az e tárgyban 12313 számok alatt kelt 2 rendbeli pályázati hirdetményt másolatban járása területén leendő sürgős intézkedés céljából kiadom, Sátoralja-Ujhely. 1901. március 6.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

12313/IV-4. sz. Magy. kir. földmivélsügyi minister. Valamennyi vármegyei törvényhatóságnak. A gyümölcsfa tenyésztés iránt érdeklődő lelkészek és magánosok részére Budapestén megtartandó nyolc napos, a faiskola kezelő néptanítók és gazdasági alkalmazottak részére pedig Kolozsvárott, Keszthelyen és Kisztebenben tíz napos gyümölcsfa tenyésztési tanfolyamnak megtartását elrendelvé, a vonatkozó pályázati hirdetményeket azzal küldöm meg a törvényhatóságnak, hogy azokat haladéktalanul tegye közzé; azon megjegyzéssel, miszerint a tanítók felvételénél azok fognak előnyben részesülni a kiknek járásából még egy faiskola kezelő tanító sem volt tanfolyamon. — Budapest, 1901. február hó 18-án Darányi s. k.

12313/IV-4. szám Pályázati hirdetmény, — Keszthelyen, Kolozsmonostoron és Kisztebenben tartandó gyümölcsészeti tanfolyamra. — Kisztebenben az állami faiskola területén folyó évi március hó 25-től április 3-ig és Kolozsmonostoron (a m. kir. gazdasági tanintézetben) március hó 21-től 30-ig és Kolozsmonostoron (a m. kir. gazdasági tanintézetben) április hó 15-től 24-ig gyümölcsészeti tanfolyamot rendeztetik. — Célja ezen tanfolyamoknak a) hogy ezen tanfolyamon a fiatalabb és a tenyésztés iránt érdeklődő faiskola kezelő tanítók a faiskola kezelés és gyümölcsenyésztésben úgy elméletileg, mint gyakorlatilag szakszerű kiképzést nyerjenek b) hogy a tanfolyamot sikerrel végzett faiskola kezelő tanítók közül a községi faiskolákhoz alkalmas járási felügyelők legyenek a vármegyék által kiszemeltők; és végül c) hogy a gyümölcs termeléssel foglalkozó földbirtokosoknak alkalom adassék arra, hogy a gyümölcsfa nemesítés, kezelés és ápolásában kellő utmutatást nyerhessenek — Az egyes tanfolyamokra csakis 20 tanító fog az állam költségére felvétetni, a kik egyenkint 30 korona uti átalányban és napi 3 korona ellátási díjban fognak részesítettetni. Oly tanító ki] már ily tanfolyamban részt vett, vagy a ki faiskolájáért földhitelintézeti pályadíjat nyert, nem pályázhatik. A felvételnél azok részesülnek előnyben kiknek járásából meg egy tanító sem volt ily tanfolyamon. Felhívtnak azon községi faiskola kezelő néptanítók, kik ezen tanfolyamon részt venni óhajtanának, hogy 1 koronás bélyeggel felszerelt kérvényeiket, a melyben lakóhelyük (vármegye és község) életkoruk, nyelvismeretük s a faiskolában töltött eddigi működésük valamint a kezelésükre bízott faiskolának térfogata is felemeltendő és ezen körülmények közvetlen faiskolai hatóságuk által is igazolandó, folyó évi március hó 10-ig bezárólag közvetlenül hozzám terjesszék fel. Ezen határidőn túl beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni, Az állami ösztöndíj mellett felveendő faiskola kezelő tanítókön kívül mindegyik tanfolyamra fel fog még vétetni 3-4 földbirtokos és gazdatiszt is, a kik azonban állami ellátásban nem részesülnek. Ez utóbbiak kérvényeiket szintén folyó évi március hó 10-ig ugyancsak hozzám küldjék be. — A tanfolyamot állami költségen végzett hallgatók az országos gyümölcsészeti ministeri biztos jelenlétében elméleti és gyakorlati vizsgálatot tesznek és ennek eredményéről bizonyítványt nyernek. — Kelt Budapestén, 1901. február hó 18. M. kir. földmivélsügyi minister.*

850/I. 901. sz. A varanai j. fősolgabirójától.

Nyilvános számadás.

Alulírott fősolgabíró — főispán ur ömeltósága folyó évi 144. számú felhívása folytán — a vármegye sztrópikai járása területén fellépett éhínség csillapítására gyűjtést rendeztem, mely gyűjtés 148 koronát eredményezett.

A begyűlt összeget mai napon Bárczy Benedek fősolgabíró ur kezéhez postautalványval elküldöttem, s az eredeti gyűjtőívct pénztári naplóm bevételi okmányai közzé soroztam.

Szivesek voltak adakozni 10-10 koronát: Vladár Emil, Besseney István. — 5-5 koronát: Mauks Árpád, Werner Gyula, Csöke József dr., Cséri Hermann, Pereszlényi István, Dioszeghy János, Malonyay Tamás és Simonovics Ignác dr. — 4 koronát: Viszlóczky Adolf. — 3 koronát: Landesmann Mór. — 2-2 koronát: Lampel Nándor, Gaál Sándor, Friedmann Vilmos dr. Guseo Péter, Lovik Gusztáv, Blum Markus, Strompf Pál, Kornfeld Mór, Grünwald Mór, Blum József, Raksányi Pál, Lefkovits Adolf, Bikfalvy Lajos, Weisberg Markus, Fried Lajos dr., Fuchs Jenő, Kátai Mór, Kasztriner Mór dr. és Steiner József. — 1-1 koronát: Kasztriner László dr., Sztankó László, Spinetty Károly, Ureczky Béla, Kraemer Sándor, Fodor Rezső, Cséri Rafael, Udvardy Viktor, Takáts István, Horgonyi József, Hobek János, Friedmann Lipót, Oláh Andor, Zseltvay Bogdán, Plenczner Alajos, Konczvald János, Antalóczy Antal, Kassai Mihály. Nyomárkay Géza, Martyák Mirosláv, Loisch Béla és Metyel János.

* Hasonló pályázat hirdettetik a Budapestén f. évi ápr. 18-tól 25-ig tartandó gyümölcsészeti tanfolyamra. Utí átalány 32 kor és 6 kor napi díj. Pályázati folyamodások f. évi márc. 20-ig közvetlenül a ministeriombhoz nyújtandók be.

Szerk.

Továbbá és ezen kívül Ledermann Adolf Varannó város tanácsosa gyűjtött 21 koronát, melyre adakoztak — 4 koronát: Szendei Lipót, — 2 koronát: Füzesséry Pál. — 1—1 koronát: Filicskó Miksa, Guttman Ignác, Ungerleider Zsigmond, Stern Ármán, Guttman Áron, Grün Simon, Spira Mózes. Klausner Emil, (Olvashatatlan név) Spira Ábrahám, Bunyacziczki József, Lefkovics Salamon, Rlein Manó, Kurunski József és Schvarcz Ignác.

Ez összesen — 148 azaz: száznegyvennyolc korona, melyből az én gyűjtésem 127 kor.; a varannói városi tanácsos gyűjtése 21 korona.

Fogadják az adakozók őszinte köszönetemet. Varannó, 1091, márc. 4.

P. H. Diószeghy János, főszolgabíró.

1245/L. 901. sz. A tokaji járás főszolgabírájától.

Körövény.

A folyó évi február hó 23-án Pekáry János tokaji kir. közigazgató 2 éves, barna alapszínű, sötétebb barnafoltokkal tarkázott vágott farkú „Flott” névre hallgató, nagytermetű, csehfajú kanvizslája hazulról nyomtalanul eltűnt. — Hallomás szerint fenti napon itt járt tályigás zongora-verklis család magával és a hidon át Szaboles v. megyének vette útját.

Megkerestetnek a rendőrségek, községi előjárók és a m. kir. csendőrségek, hogy a fentebb leírt értékes vizslát szorgosan nyomoztasák, feltalálás esetén vétessék őrizet alá és alólírottat sürgönyileg értesíteni sziveskedjenek.

Tokaj, 1901. évi március hó 5-én.

Füzesséry Ödön, főszolgabíró.

46. sz./B. 901 S.-A.-Ujhelyi rendőrkapitányi hivatalától.

Körözés.

Löwinger József s. a.-ujhelyi lakos korcsmáros korcsmahelyiségéből folyó hó 1-én egy fekete színű, fekete bársony gallérú, barna nagy borzajú bélésű, hosszú téli kabát 30 korona értékben ismeretlen tettes által ellopott.

Felhívtnak a hatóságok, hogy ha az említett téli kabátot valaki áruba bocsátani vagy elzalogosítani akarná, arról e hivatalt a kabát lefoglalása után értesíteni sziveskedjenek.

Sátoralja Ujhely, 1901. március hó 5.

Rendőrkapitányság.

Heti naptár.

Vasárnap. márc. 10. F 3 Oculi.
Hétfő. márc. 11. Konstantin †
Kedden. márc. 12. Gergely ea. †
Szerdán. márc. 13. Niecefor vt. †
Csütörtökön. márc. 14. Matild kir. †
Pénteken. márc. 15. Jéz. 5 sz. seb. †
Szombaton. márc. 16. Heribert †

A szerkesztő postája.

D. M. Köszönetem figyelmedért!
np. urnak — Hb. Szives türelem! Csinos költeményei nálunk „imprimatur”-ral várják a közölhetős alkalmaikat.

D. urnak — Tokaj. Köszönöm az emlékeztetést.
D. J. urnak — Falkus. Örömmel vettük — és besoroztuk közlendőink közé. Legszivesebb üdvözlötünk!!
Sz. B. A. miniszteri engedelem megadásáról szóló intézkedés már kiadott Szives üdvözlötünk!

S. G. — Szobráncz. Leveledet átküldöttem a lap-tulajdonoshoz.

K. M. — Agárd. Szintén
B. S. urnak — Sárospatak. A „Sátoralja” e lap már pár évvel ezelőtt felvette a „néhai” nevet, de azért „utóízneti” lehet reá, hol: nem tudjuk.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: **Énlert Gyula.**

Nyilt-tér. *)

Vonatkozással fenti hirdetésre, van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a szolyvai, polenai és Luhi-Erzsébet ásványvizek főraktárát Sátoralja-Ujhely részére megkaptam.

Tisztelettel

H A Z A I H.

ásványvizkereskedése,

S.-A.-Ujhely (Kispiacz).

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin bereg m. uradalmából.

Szolyvai gyógy-forrás.

Dr. KÉTLI, dr. BÓKAI, Dr. WIDERHOFFER tanár urak és

számos orvosi tekintélyek nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánlatik: köszvény, hólyag s vizeleti szervek bajainál; cukorbetegség, hughomok, epekő; a torok- és tüdőszervek bátaimainál, étvágytalanság és gyomorbetegedéseknél.

Kitűnő ízű ital, igen üdítő viz.

Gyomor bajok ellen specificum

A Luhi Erzsébet gyógy-forrás.

A gyomor rendetlen működésénél, gyomorsav túlságos képződésénél, gyomorégés, böfögés, a gyomor elnyálkásodása, a gyomor és bél krónikus hurutja, alkalmával kitűnően beválik; a torok, gége és hörgők idült hurutos állapotában sikerrel alkalmaztatik.

Elsőrangú üdítő és asztali ital.

Polenai gyógyforrás.

Elsőrendű diatetikus viz; legüditőbb asztali viz, borral vegyítve kitűnő, tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer.

Kaphatók minden fűszerüzletben, vedéglőben, s az **uradalmi ásványvizbérletés-nél Szolyván.** (Bereg megye).

*) Az e rovatban közlöttekért a beküldő felelős.

H I R D E T É S E K.

Sátoralja-Ujhelyi ker. betegsegélyző pénztár.

280.

bsp. 1901.

Meghívás.

A s.-a.-ujhelyi kerületi betegsegélyző pénztár folyó évi március hó 10-én délután 3 órakor, a pénztár hivatalos helyiségében (S.-A.-Ujhely, Kazinczy-utca, dr. Ligeti-féle ház)

rendes évi közgyűlést tart,

a melyre a közgyűlési kiküldöttek ezennel meghívtnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése s ennek kapcsán a zárszámadások s a felmentvény fölött hozandó határozat.

2. Elnöki indítvány az igazgatóság kiegészítése iránt.

3. Hat felügyelő bizottsági és hat választott bírósági tagnak megválasztása.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1901. márcz. 2.

A s.-a.-ujhelyi ker. betegsegélyző pénztár igazgatósága.

Tk. 798/1901. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Tolcsvai Takarékpénztár végrehajtónak G. L. József végrehajtást szenvedő elleni 400 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a tokaji kir. járásbíró területén levő Tokaj község határában fekvő a tokaji 74-ik számú tjkben foglalt a) 92. hr. és 77. ó. i. sz. ház, udvar és kert birtokra 2400 kor. kiküldési árban; b) 991. hr. sz. „lvly” dűlőbeli egész részirtokra 118 kor. kiküldési árban és c) 1872 hr. sz. Bodrogköz dűlőbeli egész részirtokra 161 korona kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1901 évi május hó 9-ik napjának** délelőtt 10 órakor ezen tki hivatalban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 240 korona, 11 korona 80 fillért és 16 korona 10 fillert készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1901. évi február hó 10-én.

Szabó Lajos, kir. aljbíró.

Tk. 314/1901. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálzicsi kir. járásbíró mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zs. povszki Mihályné m.-krucsi lakos végrehajtónak ill. Kocsó János ismeretlen tartozkodású örökösiei végrehajtást szenvedők elleni 160 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a varannói kir. járásbíró) területén levő Csicsóka községben fekvő a csicsókai 29. sz. tjkben A. I. 1—14. sor 170, 214, 226, 275, 283, 337, 342, 394, 415, 462, 505—506, 547—548. hrsz. és az ezen ingatlanok után járó közös erdő és legelő illetőségű ifj. Kocsó János nevű álló ingatlanokra az árverést 840 koronában ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi május hó 2-ik napjának** d. u. 3 órakor Csicsóka község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 84 koronát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezhez letenni avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálzicsen, a kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál 1901. évi január hó 21-ik napján.

Valkovszky, kir. aljbíró.

1891/1900. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1899. évi V. I. 173/5. sz. végzése következtében Dr. Neményi Vilmos ügyvéd által képviselt Groszmann S. A. utóda kassai cég javára Dr. Fried Lajos helybeli lakos ellen 41 korona s jár. erejéig 1900. évi február hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás után felülglalt és 2178 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: zongora, házi butorok stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1899. évi V. I. 173/14. számú végzése folytán 41 korona tőkekövetelés ennek 1893. évi január hó 1-30 napja 61 jár. 50% kamatai, 1/30 váltódíj és eddig összesen 23 korona 40 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig S.-A.-Ujhelyben alperes lakásán leendő eszközésére **1901. évi március hó 18-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is ellognak adtni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrenpeltetik.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1901. évi február hó 19-én.

Tomasovszky Lajos, kir. bir. végrehajtó.

319/1901. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1901. évi V. I. 7.1 számú végzése következtében hivatalból képviselt Gál Anna és Dr. Kakusz Béla javára Gróf Hardenberg Aladár fiatoronyai lakos ellen 613 korona 64 fillér s jár. erejéig 1901. évi január hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1440 koronára becsült következő ingóságok u. m. tehének nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1901. évi V. I. 7/2. számú végzése folytán 613 korona 64 fill. tőkekövetelés, és eddig összesen 48 korona 50 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig Kis-Toronyán alperes lakásán leendő eszközésére **1901. évi március hó 23-ik napjának** d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adtni.

Amennyiben az elárvezendő ingóságokat mások is le és felülglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is foganatosíttatni fog.

Kelt S.-A.-U. helyben, 1901. évi február hó 25-én.

Tomasovszky Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat igazgatósága Debreczenben.

ad. 132. vm.
1901.

Hirdetmény.

A társulat műszakilag már jogérvényesen megállapított ártér osztályozása ügyében az 1901. évi február hó 5-iki társulati választmányi gyűlés 1. számú határozatával — az 1884. évi XIV. t.-cz. 15. §-a értelmében elkészített általános és részletes osztályozási tervezetnek 30 napi közszemlére kitételét és erről az összes érdekelteknek értesítését elrendelte.

Ezen határozathoz képest:

Zemplénmegyéhez tartozó következő ártéri községek: Tokaj, Tarczal, Zombor, Szerencs, T.-Szada, Harkány, Bekecs, Tisza-Lucz, Ginincs, Kesznyéten

ártér birtokosai ez uton is értesítettnek,

1. hogy az osztályozási bizottság által elkészített osztályozási tervezet a társulat székhelyén Debreczenben, (Széchenyi-utca 1. sz. I. emelet) **1901. évi márczius 16. napjától, ugyanazon év április 15. napjáig közszemlére kitétel.**

2. Hogy ezen határidő alatt az érdekeltség által úgy az általános, mint a részletes tervezet a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető s a szükséges felvilágosítások megkaphatók.

3. Hogy bármely érdekelt ártérének osztályozása ellen emelendő panaszát, szóval vagy írásban a társulati választmányhoz ezen határidő alatt bejelentheti, mely is azt érdemleges elintézés végett a fentidézett törvény rendelkezéséhez képest a társulati közgyűléshez fogja betérjeszteni.

Kelt Debreczen, az 1901. évi február hó 5-iki választmányi gyűlésből.

Dienes Barna,
t. igazgató.

Eladó ház.

Sátoralja-Ujhelyben, a Nagy-útcában fekvő, modernül épült lakóházam — melyben hat szoba, egy előszoba, szuterénjében konyha, kamara, pinceház, fatartó van — udvar-kerttel együtt **szabad kézből eladó.**

Levelek címre a vármegye-házához intézendők.

Dongó Gy. Géza.

Bor. 1-2 éves homoki 6-bór 22 krtól 34 krig. Ujbor 22 krtól 50 krig.

Szőlővessző. Fajtiszta, kitűnően beérett 11 jeles csemege- és 11 borfajból. Sima vessző 2 és fél fittól felfelé. 2 éves gyökeres 12 fittól felfelé.

Nemes eperfa. 2-3-4-5 éves igen erős csemete 6 láb mag san ojtva 30 krtól 60 krig. Nagyban vételnél 10-50 százalék engedmény.

Birs és Sasponya. Rendkívüli nagygyümölcsű 7 fajtában. Vannak rendeléim, kik szer számra ültetik, mert rendkívül hamar és bármilyen talajban bőven terem. A szép növényű 2-3-4-5 éves fák darabja 15 krtól 30 krig. Nagy vételnél olyan engedmény, mint az epernél.

Spanyol meggy. Pándi vagy Körösi meggy. Gyűmölcs: rendkívül keresett, mert betőzése legalkalmasabb. 2-3-4-5 éves fák darabja 15 krtól 30 krig. Nagy vételnél olyan engedmény, mint az epernél.

Diófa. Könnyű törű, 2-3-4-5 éves fák ára 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél 10-50% engedmény.

Mindenféle nemes gyümölcsfa. Körte, alma, szilva, őszibarack és kajszibarack cseresznye, meggy, szelíd gesztenye, lasponya, szomorú alma, szomorú eper magas és törpe alakban. Ár 15 krtól 50 krig. Nagyban vételnél tetemes engedmény.

Kiselejtezett ojtvány 2-3-4-5 éves példányok ára 2, 5, 7, 10, 15 kr.

Mindenféle vadoncz 1000-e 5-85 fittól 19 frittig.

Fákcz 1-2 éves, 1000-e 3-50 fittól 12 forintig. Végtelen nagy készlet.

Sövénykészítésre gleiditsea (lepényfa Krisztus koronája), 1-2 éves, 1000-e 4 fittól 14 frittig.

Sövénykészítésre maclura aurantica 1000-e 5-85 fittól 20 frittig.

Kerti eszköz. Horoló szőlőültető vas, kerti fűrés, olaj, görbe szemcsé, valamint ojtókés, fa, ojtókenőcs igen olcsó áron és kitűnő anyagból.

Viszonteladók kerestetnek s ezek 5-10-20-30 százalék engedményen tul 6 heti, esetleg 4-6 havi hívelt is kapnak. **Ar-és névjegyzéket küld:**

Unghváry László Czeleldről.

Eladók

Tisza-Lúczon a **gróf Erdődy** féle koremsa épületek belsőiségekkel, szabad kézből. A 4 házból, 1 csendőrségi laktanya, 1 legjobb forgalmu koremsa és 2 magánlak; ugyanott egy 10 lóerejű locomobil eladása felől is értekezhetni. — Bővebbet **Engel Salamon** fakeskedőnél Tisza-Lúczon.

Jobb és megbízhatóbb gazdasági- és kerti-magvak nem léteznek, mint a minőket 27 év óta szállit

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése BUDAPESTEN.

Irodák és | VII. Rottenbiller-utca 33. raktárak: | VI. Andrassy-ut 23.

Elárusító | VI. Andrassy-ut 23. helyiségek: | (A m. kir. operával szemben.) 226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

Hirdetmény.

A karádi uradalomban (karádi határ) nagy mennyiségű széna van eladó.

Ára I. osztályu szénának 4 kor. II. osztályunak 3 kor., III. osztályunak 2 korona métermázsánként helyben átadva és fizetve.

Karád S.-A.-Ujhelytől 21.3 kilométer. Bővebb felvilágosítást az uradalom tisztartósága ad.

Pályázati hirdetmény.

A „Bodroközi Casino Egyesület“-nél, újonnan rendszeresített Casino szolgálai állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy nálam márczius hó 20-ig jelentkezzenek, a mikor is a feltételeket és a javadalmazás nagyságát a jelentkezőkkel közölni fogom.

Megjegyzendő végre, hogy a pályázónak legalább 150 kor. óvadékkal kell birnia. Kir.-Helmeccz, 1901. márczius 5-én.

Szkicsák István,
igazgató.

A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszere, amely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvényéknél, csúznál és meghűléseknel.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevasárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony“ védjegyre és a „Richter“ czéggjegyzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
osász. és kir. udvari szállitók, Rudolstadt.

Hirdetmény.

Alulírott gazdasági választmányi megbizottak közhírré teszik, hogy Tisza-Lucz gazdaközönsege tulajdonát képező tul a tiszai területen a vadászati jog 6 évre berbe adatik. Ezen bérletre zárt ajánlatok 1901. év márczius 14-én délelőtt 10 óráig a jegyzői hivatalba benyújtható. Az ajánlatok közül a gazdasági választmány elfogadhatja az előnyöst, ha azonban megfelelő ajánlat nem tételik, 1901. év márczius 14-én délelőtt feltizenegy órakor nyilvános árverésen fog a vadászati jog berbe adatni.

Az árverési feltételek a jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtudhatók. Tisza-Lucz, 1901. márczius hó 7.

Palumby Gábor, Fekete István,
jegyző. gazdasági elnök.

316/1901. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

A'olirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 1900. évi V. II. 730/1. számú végzése következtében hivatalból képviselt Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaságára Landsman Adolf s.-a.-ujhelyi lakos ellen 101 korona 20 fillér s jár. erejéig 1900. évi november hó 30-án foganatosított kelégitési végrehajtás utján felülfogalt és 1454 koronára becsült következő ingóságok u. m. házi butorok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíróság 1900. évi V. II. 730/4. számú végzése folytán 104 korona 20 fill. tökékövetelés ennek 1901. évi január hó 1. napjától járó 5% kamatai 1/3% váltó díj és eddig összesen 80 kor. 94 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig S.-A.-Ujhelyben alperes lakásán leendő eszközlésére 1901. évi márczius hó 19. n. pjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfogaltatták és azokra kelégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1901. évi február hó 25-én.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Apró hirdetések előre fizetendők.
Tíz szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér.
Vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések előre fizetendők.
Vidékről postautalvánnyal avagy levélbélyegekből.
Az utalvány szelvényére a szöveg is följegyezhető.

Apró hirdetések

felvételnek
a „ZEMPLÉN“

kiadóhivatalában
(főter 9. szám)

Bérlőknek,
Munka adóknak,
Vevőknek,
és
eladóknak,
állást keresőknek,

bérbeadóknak
és mindazoknak,
kik a nagy közönségből
keresik az érdekelt feleket
bizvást ajánlhatjuk a

„Zemplén“
vármegyei hivatalos lap
„Apró hirdetések“
rovatát.

Egy bolthelyiség

a Kazinczy-utca legszebb
helyén

ideiglenesen
f. évi ápril hó 24-éig
KIADÓ.

Bővebbet a kiadóhivatalban

Gyakornokul

egy jó házból való fiu fel-
vétetik **Szent-Györgyi
Vilmos** üzletébe S.-A.-
Ujhely.

Egy nőtlen gazdatiszt

kerestetik Bánóczra sür-
gösen **Lehóczky Berta**
kisasszony gazdaságába
teljes ellátás és évi 800
korona fizetés mellett.
Ajánlatok **Lehóczky
Miklós** urhoz Véhéczre
intézendők.

Egy tanoncz

azonnal felvétetik a
„Zemplén“ könyvnyom-
tató intézetében.

Eladó

egy teljesen jó és új
karban lévő Clayton-féle
8-as gőzgép jutányosan
Szerdahelyi Vinczénél Rad.

Eladó

gereselyi gazdaságomban
100 szekér szalma. Ugyan-
ott elfogadok 30 darab
marhát kitarítás végett má-
jusig.

Markovits Miksa,
S.-A.-Ujhely, Deák-utca.

Az

Apró Hirdetések

kétségtelenül hatalmas
közvetítői lesznek ezen-
tul az üzletkötéseknek
s kiszámíthatatlan gya-
korlati haszna lesz en-
nek a rovatnak a közön-
ség minden rétegére, ha
egyszer hozzá szokik eh-
hez a legolcsóbb és leg-
eredményesebb közleke-
dési eszközhöz.

Azért ajánlatos, hogy
a közönség gyorsan meg-
kedvelje s s mentől sü-
rűbben vegye igénybe a

„ZEMPLÉN“

teljes címmel ellátott
apró hirdetéseit.

Levélbeli tudakozódá
sokra pontosan válaszolunk
ha a szükséges postabélyeg
beküldetik.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
gőzeséplő-készleteit, szalmakazalozóit,

„MILLENNIUM“

legújabb szerkezetű

fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköttő aratógépeit,
továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőzeséplő-készleteit, Sack
rendszerű acélöntésű ekefóval ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

34. szám.

Versenytárgyalás.

A mely a nagyméltóságú magyar királyi
foldmivvelésügyi ministeriumnak 94057. II. 26.
1900. évi számú magas rendelete nyomán 1901.
évi márczius hó 26 án, kedden, az Abauj-Torna
vármegyében kebeleztet, ránkfüredi kinstári
fürdőben lévő és annak tartozmányait képező
kinstári vendéglő, vendéglőslak, nagy gyógyte-
rem, tekeasztal, tekepálya, mészárszék, jégverem,
pince stb.-nek három egymásután következő
évre történendő bérbeadása tárgyában, Ránkfüre-
den, a kinstári fürdőgondnokság hivatalos helyi-
ségében, a gondnoki irodában, a délelőtti órák-
ban, nyilvánosan fog megtartatni.

A bérlet veszi kezdetét 1901. évi január
hó 1. napján és tart 1903. évi december hó utolsó
napjáig. Kikiáltási árul, az eddigi bérösszeg fe-
jében évente fizetett 802 korona fog alapul szol-
gálni és a legtöbbet ígérőnek szerződésileg bér-
be adatni.

A bérleni óhajtóknak szükséges, hogy a kiki-
áltási árul felvett 802 kor. összegnek megfelelő
tíz százalékos bántépénzzel legyenek ellátva.
Zárt ajánlatok is figyelembe vétetnek és a ver-
senytárgyalás alkalmával nyilvánosan fognak a
kinstári fürdőgondnoksági irodában felbontatni.

A versenytárgyalás alkalmával legtöbbet
ígérő pályázó, a ki a tulajdonképeni bérlőnek
leend tekintve, a versenytárgyalás lefolyta feletti
jegyzőkönyvnek aláírása után, a bérletre kifolyó-
lag, megváltozhatatlan köteleességet vállal ma-
gára, köteles a versenytárgyalási jegyzőkönyvre
járó 1 kor. okmánybélyeget is sajátjából meg-
adni, ellenben a magas kinstárra nézve azon-
ban ezen bérleti kötés csak a nagyméltóságú
ministeriumnak kegyes jóváhagyása után válik
kötelezővé.

Megjegyeztetik továbbá, hogy a bérlő felek
megválasztási jogát, kizárólag a nagyméltóságú
ministerium méltóztatott magának fentartani.
Ránkfüreden, 1901. február hó 25-én.

Sóvári Soós Pál,
ránkfüredi magyar királyi
kinstári fürdőgondnok.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b.
tudomására hozni, hogy mindennemű ingat-
lanok vételét — eladását, — bérbeadását
avagy bérbevételét a legelőnyösebb felté-
telek mellett s a legrövidebb idő alatt
közvetitem

Jó hírnevű vendéglőmben kitünő asz-
tali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá
valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20
krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely Korona u.

A Balaton Halászati Részvény- Társaság

— Siófokon —

szállít Siófokról különféle módon készült
finoman pácolt hering-
fajta halakat

4 literes hordóban, vagy bádóg doboz-
ban két koronáért; »Rollmops«
göngyölt heringet 2 kor. 40 fillér-
ért utánvétellel. Öt hordó vagy bádóg-
dobozon felüli vételnél 10% enged-
mény. Továbbá:

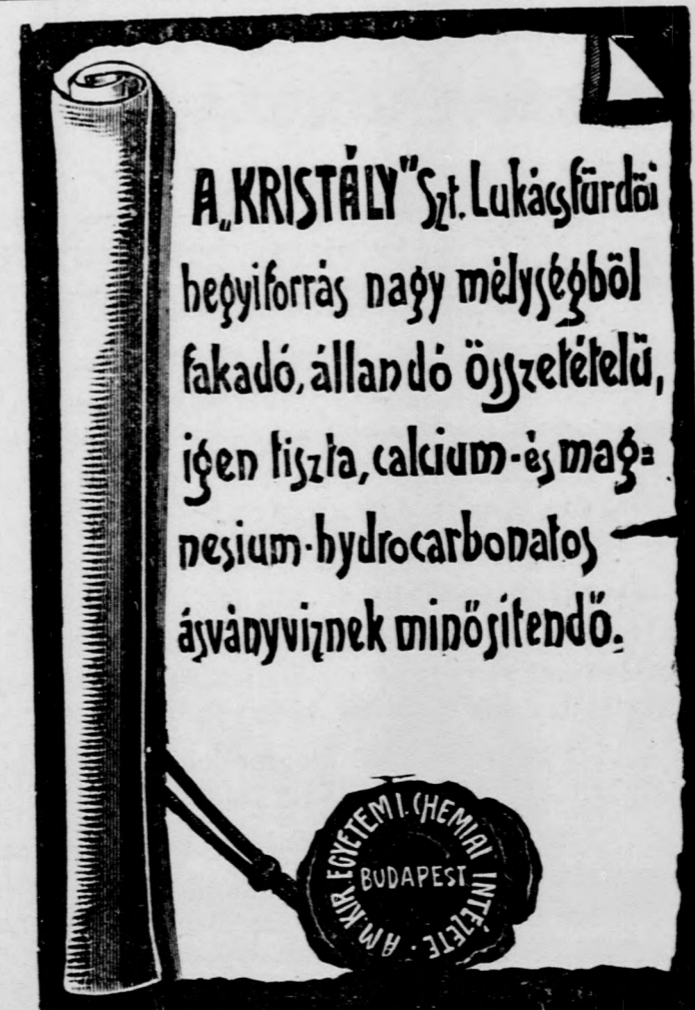
fogast, kristály kocso-
nyában.

1/2. 1. 2. 4. literes dobozban
1-30, 2—, 3—, 5— koronáért.

AUG. TSCHINKEL FIAI.

Van szerencsénk nagybecsű vevőink
tudomására hozni, hogy **cokoládé,**
**cacao, czukorka, pótkávé, füge-
kávé és doboz gyárunk** működését
tovább folytatja és b. megrendeléseik mint
eddig, ezután is pontosan teljesítetnek.

Aug. Tschinkel Fiai,
cs. és kir. udvari szállítók.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.
A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz,
Kapható minden jobb fűszerkereske-
désben és vendéglőben,

HOFMEISTER IGNÁCZ

Kis-Kun-Halasi szőlőbirtokos,

ajánlja tisztán kezelt **saját termésű kitűnő borait**
a következő faj szőlőkből:

Kadarka pirhanyós fehér hektoliterenként 40 korona.
Magyarka egész fehér hektoliterenként 40 korona.
Kövidinka egész fehér hektoliterenként 50 korona.
Burgundi veres hektoliterenként 50 korona.
Rizling fehér hektoliterenként 60 korona.
Furmint fehér hektoliterenként 60 korona.

A borok szállításához eladó kölesönhordót ad, a mely
3 hó alatt sérületlen állapotban bérmentve visszaküldendő.

A szállítás rendszerint utánvétellel történik.

Árlejtés.

Alulirott, mint Herdán Maurice kőporubai, dávidvá-
gási, szacsuri és varannó—csemernye—praedium—lomni-
czai ingatlanainak bírólaga bevezetett zárgondnoka közhírré
teszi, hogy nevezettnek a kőporubai I. sz. tkvben I. 1—16
sor, az ugyanottani 98. sz. tkvben I. 1 sor, az ugyan-
ottani 101. sz. tkvben I. 1 sor, a dávidvá-gási 107. sz.
tkvben I. 2—8 sor, az ugyanottani 116. sz. tkvben I.
1 sor, az ugyanottani 123. sz. tkvben felvett I. 1—6 sor,
a szacsuri 150. sz. tkvben I. 1 sor, a varannó—csemernye
—praedium—lomniczai 286. sz. tkvben I. sor szám alatt
felvett ingatlanai és a dávidvá-gási 43. sz. tkvben II. 2—8,
az ugyanottani 100. sz. tkvben I. 2—9, végül a varannó
—csemernye—praedium tkvben 281. sz. tkvben I. 1 sor
sz. alatt felvett ingatlanokból Herdán Maurice megillető
juttalékok összesen kb. 1156 kat. hold kiterjedésben, az
1901. gazdasági év végéig a legtöbbet igrőnek nyilvános
árlejtésen bérbe fognak adni.

Az árlejtés folyó évi márczius hó 20-án d. e. 10
órákor Varannó község házánál fog megtartatni.

Bérelni szándékozók tartoznak a minimális bérösszeg-
nek azaz 10,000 koronának 5%-át azaz 500 Kt. kész-
pénzben az árlejtés megkezdése előtt alulirott kezeihez be-
szolgáltatni, a mely összeg az első részletbe be fog tu-
datni, míg a bérletet el nem nyerőknek az árlejtés meg-
tartása után azonnal visszaadatik.

A berleti feltételek Varannó község előljárási szabályai
tekintetűk meg.

Budapest, 1901. márczius hó 1.

Dr. Simay Aladár,
zárgondnok.

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa raktára
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók
Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:

Kapu oszlopok . . . 2 koronától 5 koronáig.
Kerítés oszlopok . . . 70 fillértől 1 kor. 30 fillérig.

Ajánljuk kerégyártóknak **szerszámfákat, keréktalpak** és
küllőket; nyirfa és bükkfa rudakat, ugyszintén nagy
raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkából.

50 koronán felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a
helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Vágott tűzifát eladunk mmázsánként 1 kor. 80 fillér; 2
mm. felüli megrendelésnél ingyen lesz házhoz szállítva.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből
építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben,
akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

Első zemplén-megyei honi bútórak-
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém
meghívni a „Vörös ökör” épületében a földszinten és
az emeleten **nyolcz teremben** kényelmesen berendezett

BÚTORRAKTÁRAIM

szíves megtekintésére, hol is hazai gyártmányu **barok,**
ó-német és egyéb másnemű stilszerű bútorok a legké-
nyesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg, csinos és
izlésteljes kivitelben kaphatók.

Kik eddig nálam bevásárolni szívesek voltak, meg-
győződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktáram-
ban csakis jó és szolid minőségű és bárminő kivánalom-
nak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem
e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n.
é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igye-
kezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Bor-eladás.

1889. évi saját termésű valódi hegyaljai

szamorodni és asszú-bort

üvegenként is eladok.

Szamorodni 3 K. 20 f. Asszú 6 K. Finomabb asszú 10 K.
literenkint.

könyvkereskedő **LÖVY ADOLF** S.-A.-Ujhely.

21 év óta fennálló hordó gyáramban
GÖNCZI HORDÓK
jutányos árban kaphatók.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomá-
sára hozni, hogy

téglagyáramat

a mai kor kívánalmainak megfelelően

gőzgéppel és körkemenczével

rendeztem be, melyben mindenféle specziel munkákat készítek
u. m.:

1. Francia hornyolt tetőcserep, melyből 14 drb. fed. □
méterenként, súlya 35 kiló.
2. Hozzávaló disz gerincecserep.
3. Többféle nagyságu alagesővek, mező és szőlővizek, vala-
mint nedves lakások lecsapolásához.
4. Gép falitégla.
5. Préselt sima téglá disz munkákhoz.
6. Kézi falitégla.
7. Kézi közönséges fedéleserep.
8. Gépi közönséges fedéleserep.
9. Vízépítési fagyálló téglá.
10. Boltozat ürtégla.
11. Virágágy disztégla.

Arúmat a sárospataki vasuti állomáshoz vagonokba rakva
jutányosan számítom. — Gyáramat a n. é. közönségnek b.
pártfogásába ajánlva

Kitűnő tisztelettel

Nieszner Ferencz,

hordó és gőztéglagyár tulajdonosa. Sárospatak.

Az alakesővek és hornyolt cserepek bizományosai:

Behyna Testvérek — S.-A.-Ujhely.